

**PLANUL DE MANAGEMENT
AL SITULUI NATURA 2000
ROSCI0428 PAJIȘTILE DE LA MĂNĂRADE**

CUPRINS

	Pagina
1. INFORMAȚII GENERALE	6
1.1. Descrierea sintetică a Planului de management	6
1.2. Procesul de elaborare a Planului de management	11
1.3. Descrierea ariei naturale protejate vizate de Planul de management	12
1.3.1. Aria naturală protejată vizată de Planul de management	12
1.3.2. Localizarea ariei naturale protejate vizată de Planul de management ..	12
1.3.3. Limita ariei naturale protejate vizată de Planul de management	13
2. MEDIUL ABIOTIC AL ARIEI NATURALE PROTEJATE	14
2.1. Geologie	14
2.2. Hidrografie	14
2.3. Pedologie	14
2.4. Clima	15
2.5. Elemente de interes conservativ, de tip abiotic	15
3. MEDIUL BIOTIC AL ARIEI NATURALE PROTEJATE	16
3.1. Ecosistemele	16
3.2. Habitatele de interes conservativ în baza cărora a fost declarată aria naturală protejată	16
3.2.1. Habitate Natura 2000	16
3.2.2. Habitate după clasificarea națională	20
3.3. Specii de floră și faună de interes conservativ pentru care a fost declarată aria naturală protejată	21
3.3.1. Plante superioare	21
3.4. Alte specii de floră și faună relevante pentru aria naturală protejată	25
3.4.1. Plante superioare	25
4. INFORMAȚII SOCIO-ECONOMICE ȘI CULTURALE	26
4.1. Comunitățile locale și factorii interesați	26
4.1.1. Comunitățile locale	26
4.1.2. Factorii interesați	27

4.2. Utilizarea terenului	34
4.3. Situația juridică a terenurilor	34
4.4. Administratori, gestionari și utilizatori	35
4.5. Infrastructură și construcții	36
4.6. Patrimoniu cultural	36
4.7. Obiective turistice.....	37
5. ACTIVITĂȚI CU POTENȚIAL IMPACT ASUPRA ARIEI NATURALE PROTEJATE	39
5.1. Lista activităților cu potențial impact.....	39
5.1.1. Lista presiunilor actuale cu impact la nivelul ariei naturale protejate	39
5.1.2. Lista amenințărilor viitoare cu potențial impact la nivelul ariei naturale protejate	41
5.2. Evaluarea impacturilor asupra speciilor.....	43
5.2.1. Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciilor	43
5.2.2. Evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra speciilor	45
5.3. Evaluarea impacturilor asupra tipurilor de habitate.....	47
5.3.1. Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipurilor de habitate	47
5.3.2. Evaluarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipurilor de habitate	48
5.4. Evaluarea impacturilor asupra tipurilor de habitate.....	50
5.4.1 Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipurilor de habitate	50
5.4.2 Evaluarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipurilor de habitate	54
6. EVALUAREA STĂRII DE CONSERVARE A SPECIILOR ȘI TIPURILOR DE HABITATE	59
6.1. Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ	59
6.1.1. Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al populației speciei	60
6.1.2. Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al habitatului speciei	63

6.1.3. Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al perspectivelor speciei	66
6.1.4. Evaluarea globală a speciei	69
6.2. Evaluarea stării de conservare a fiecărui tip de habitat de interes conservativ	70
6.2.1. Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței acoperite de către tipul de habitat	71
6.2.2. Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice tipului de habitat	74
6.2.3. Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor tipului de habitat în viitor	75
6.2.4. Evaluarea globală a stării de conservare a tipurilor de habitate	78
7. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT	80
7.1 Scopul Planului de management pentru aria naturală protejată	80
7.2.Obiective generale, măsuri generale, măsuri specifice / activități	80
8. PLANUL DE ACTIVITĂȚI ȘI ESTIMAREA RESURSELOR	91
8.1. Planul de activități	91
8.2. Estimarea resurselor	100
9. PLANUL DE MONITORIZARE A ACTIVITĂȚILOR	108
9.1. Raportări periodice	108
9.2. Urmărirea activităților planificate	118
9.3. Indicarea activităților realizate	120
10. BIBLIOGRAFIE ȘI REFERINȚE	121
11. ANEXE	
Anexa nr. 1 Regulamentul ariei naturale protejate	
Anexa nr. 2 - Harta localizării ariei naturale protejate	
Anexa nr. 3 - Harta limitelor ariei naturale protejate	
Anexa nr. 4 - Harta geologică	
Anexa nr. 5 - Hartă hidrografică	
Anexa nr. 6 - Hartă solurilor	
Anexa nr. 7 - Harta ecosistemelor	
Anexa nr. 8 - Harta distribuției tipurilor de habitate	
Anexa nr. 9 - Harta distribuției speciilor	

- Anexa nr. 10 - Harta unităților administrativ teritoriale
- Anexa nr. 11 - Harta utilizării terenului
- Anexa nr. 12 - Harta juridică a terenului
- Anexa nr. 13 - Harta obiectivelor turistice și punctelor de belvedere
- Anexa nr. 14 - Harta presiunilor la nivelul ariei naturale protejate
- Anexa nr. 15 - Harta amenințărilor la nivelul ariei naturale protejate
- Anexa nr. 16 - Harta distribuției impacturilor asupra speciilor
- Anexa nr. 17 - Harta distribuției impacturilor asupra habitatelor
- Anexa nr. 18 - Fotografii

1. INFORMAȚII GENERALE

1.1. Descrierea sintetică a Planului de management

Planul de management este documentul oficial de prezentare a unei arii naturale protejate prin care se stabilesc obiectivele, măsurile și resursele pentru realizarea acestor obiective.

Planul de management al sitului Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade integrează interesele pentru conservarea biodiversității, cu cele pentru dezvoltare socio - economică prin utilizarea durabilă a resurselor naturale, cu respectarea trăsăturilor și activităților tradiționale, culturale și spirituale ale comunităților locale. El urmărește menținerea stării de conservare favorabilă și, după caz, îmbunătățirea stării de conservare pentru speciile și habitatele pentru care a fost declarat situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade.

La elaborarea Planului de management s-au avut în vedere prevederile Ordinului ministrului mediului nr. 304/2018 privind aprobarea Ghidului de elaborare a Planurilor de management ale ariilor naturale protejate. Pentru inventarierea și cartarea speciilor și habitatelor de interes comunitar s-au utilizat metodologii adecvate, bazate atât pe datele existente din bibliografie, cât și pe observațiile și evaluările de pe teren. Obiectivul acestei activități a fost de inventariere detaliată a speciilor și habitatelor de interes comunitar din situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, în vederea fundamentării Planului de management și elaborării măsurilor de conservare. În procesul de parcurgere a procedurii de evaluare de mediu, conform legislației în vigoare, au fost consultați toți factorii interesați.

Acte normative relevante în contextul aplicării Planului de management

Tabelul nr. 1

Nr.	Tip act	Număr act	An act	Denumire	Descriere
1.	OM	304	2018	Ordinul ministrului mediului nr. 304/02.04.2018 privind aprobarea Ghidului de elaborare a Planurilor de management ale ariilor naturale protejate	Actul normativ de reglementare a modului de elaborare a planurilor de management ale ariilor naturale protejate
2.	OM	1447	2017	Ordinul ministrului mediului nr.	Actul normativ de reglementare a

				1447/2017 privind aprobarea Metodologiei de atribuire în administrare și custodie a ariilor naturale protejate, cu modificările și completările ulterioare	atribuirii în administrare și custodie a ariilor naturale protejate
3.	OM	3836	2017	Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 3836/2012 privind aprobarea Metodologiei de avizare a tarifelor instituite de către administratorii/custozii ariilor naturale protejate pentru vizitarea ariilor naturale protejate, pentru analizarea documentațiilor și eliberarea de avize conform legii, pentru fotografiatul și filmatul în scop comercial	Actul normativ de reglementare a tarifelor
4.	OM	19	2010	Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de interes comunitar.	Actul normativ de reglementare a procedurii de evaluare adecvată
5.	OM	979	2009	Ordinul ministrului mediului nr. 979/2009 privind introducerea de specii alohtone, intervențiile asupra speciilor invazive, precum și reintroducerea speciilor indigene prevăzute în anexele nr. 4A și 4B la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind	Actul normativ de reglementare a speciilor invazive

				regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, pe teritoriul național	
6.	Lege	46	2008	Legea nr. 46/2008 – Codul silvic, cu modificările și completările ulterioare	Actul normativ de reglementare a sectorului silvic
7.	OUG	57	2007	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare	Actul normativ de reglementare a regimului ariilor naturale protejate
8.	Lege	407	2006	Legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nr. 407/2006, cu modificările și completările ulterioare	Actul normativ care reglementează sectorul cinegetic
9.	OUG	195	2005	Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2005 privind protecția mediului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 265/2006, cu modificările și completările ulterioare	Actul normativ care reglementează protecția mediului
10.	HG	1076	2004	Hotărârea de Guvern nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, cu modificările și	Actul normativ care reglementează procedura de evaluare strategică de mediu

				completările ulterioare	
11.	Lege	350	2001	Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul, cu modificările și completările ulterioare	Actul normativ care reglementează amenajarea teritoriului și urbanismul
12.	Lege	107	1996	Legea apelor nr. 107/1996, cu modificările și completările ulterioare	Actul normativ care reglementează managementul apelor

Măsurile de conservare cuprinse în Planul de management sunt centralizate în tabelul nr. 2. Prezența în sit a speciei *Crambe tataria* nu a fost confirmată, în urma studiului în teren realizat de botaniști.

Centralizarea măsurilor adresate elementelor de interes conservativ funcție de starea de conservare a acestora și presiunile și amenințările cu care se confruntă acestea

Tabelul nr. 2

Aria naturală protejată/ Elementele de interes conservativ	Starea de conservare F/NI/NR	Presiune (P) / Amenințare (A) cod	Măsurile active de conservare propuse
ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade			
Specii			
<i>Echium russicum</i>	Necunoscută	A04.01.02 (P); I01 (P); I02 (P); K01.01 (P); K02.01 (P); M02.01 (P); A04.01.02 (A); I01 (A); I02 (A); K01.01 (A); K02.01 (A); M02.01 (A);	A5 Încetinirea/ stoparea extinderii procesului de eroziune A6 Cosirea regulată a pajiștilor cu populații de <i>Echium russicum</i> A8 Realizarea/ actualizarea inventarelor pentru specia <i>Echium russicum</i> A10 Realizarea monitorizării stării de conservare a speciei <i>Echium russicum</i> A12 Supravegherea ariei naturale protejate A22 Monitorizarea modului de folosință a terenurilor agricole din aria naturală

			protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate A23 Monitorizarea activităților de creștere a ovinelor, caprinelor și bovinelor pe pășunile din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate
<i>Crambe tataria</i>	-	-	-
Habitat			
6210* Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros / Festuco Brometalia	NI	A04.01.02 (P); I01 (P); I02 (P); K01.01 (P); K02.01 (P); M02.01 (P); A04.01.02 (A); I01 (A); I02 (A); K01.01 (A); K02.01 (A); M02.01 (A);	A1 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: cositul A2 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: pășunatul extensiv controlat A3 Eliminarea tufărișurilor din habitatul 6210* și favorizarea/reconstrucția ecologică a covorului ierbaceu A4 Monitorizarea și eliminarea speciilor invazive care reduc semnificativ suprafața habitatului 6210* A5 Încetinirea/ stoparea extinderii procesului de eroziune A7 Realizarea/ actualizarea inventarelor pentru habitatul 6210* A9 Realizarea monitorizării pentru habitatul 6210* A12 Supravegherea ariei naturale protejate

			<p>A22 Monitorizarea modului de folosință a terenurilor agricole din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate</p> <p>A23 Monitorizarea activităților de creștere a ovinelor, caprinelor și bovinelor pe pășunile din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate</p>
--	--	--	---

F – favorabilă, NI – nefavorabilă inadcvată, NR – nefavorabilă rea

1.2. Procesul de elaborare a Planului de management

Elaborarea Planului de management al sitului Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade s-a realizat în cadrul proiectului: “Elaborarea a 3 Planuri de management pentru situri Natura 2000 din județul Alba” cod MySMIS 102369, de către Asociația Biounivers, beneficiarul proiectului. Finanțarea proiectului s-a realizat prin Programului Operațional Infrastructură Mare. Planul de management a fost elaborat de către o echipă formată din 5 specialiști ai Asociației Biounivers, respectiv: dr. Frink Jozsef Pal – expert botanist, prof. Emil Paul – expert botanist, Muncuș-Nagy Kinga – expert botanist, Oprica Nicolae – expert botanist, Maloș Cristian-Valeriu – expert GIS.

Consultarea factorilor interesați s-a asigurat prin:

- organizarea a trei întâlniri cu comunitățile locale și alte categorii de factori interesați, desfășurate în localitatea Valea Lungă, județul Alba;
- solicitarea de date, comentarii/sugestii de la factorii interesați și de la specialiști din diverse domenii, în perioada de lucru pentru elaborarea Planului de management;

Propunerile factorilor interesați au fost analizate, iar cele pertinente care au respectat prevederile legale au fost incluse în Planul de management.

1.3. Descrierea ariei naturale protejate vizate de Planul de management

1.3.1. Aria naturală protejată vizată de Planul de management

Situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, cu o suprafață de 298 ha, a fost declarat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 46/2016. Situl nu se suprapune cu alte arii naturale protejate.

Importanța ariei naturale protejate este dată de prezența habitatului 6210* Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros (Festuco Brometalia) și a speciei de plantă de interes comunitar *Echium russicum*. În formularul standard al sitului Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade este menționată și specia *Crambe tataria* dar experții botaniști nu au confirmat prezența acestei specii, după realizarea studiului în teren, în anul 2018.

Habitatul 6210* Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros (Festuco Brometalia) este larg răspândit în regiunile colinare ale țării, cu deosebire în Podișul Transilvaniei, Dealurile de Vest, Podișul Moldovei, Subcarpați, dar și în munții mai puțin înalți, în arealul masivelor calcaroase cum sunt Munții Trascău, Munții Metaliferi și Munții Banatului. Pajiștile au un caracter mezoxerofil și sunt considerate ca având regim prioritar numai dacă adăpostesc populații de orhidee. În aceste pajiști vegetația poate să ajungă la o înălțime de 20-100 cm, cu o grosime a substratului mai mic de 1%. În acest tip de habitat pot exista și arbuști în mozaic cu covorul herbaceu. Asociațiile vegetale ale acestui tip de habitat sunt constituite în mare parte din specii perene, asociațiile aflându-se într-un stadiu de succesiune avansat iar habitatul este în climax.

1.3.2. Localizarea ariei naturale protejate vizată de Planul de management

Situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, accesibil din DN14B, este situat din punct de vedere administrativ în regiunea de dezvoltare Centru, comuna Valea Lungă, în apropierea satului Glogoveț. Geografic, situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade este localizat în Podișul Târnavelor, pe partea dreaptă a Târnavei Mari. Altitudinal, situl este amplasat între 275 m și 508 m. În conformitate cu harta delimitării regiunilor biogeografice la nivel național teritoriul pe care este amplasat situl, face parte din regiunea biogeografică continentală.

Harta cu localizarea sitului Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade este prezentată în Anexa nr. 2 la Planul de management.

Localizarea ariei aturale protejate

Tabelul nr. 3

Codul și denumirea ariei naturale protejate	Suprafața (ha)	Regiunea biogeografică	Județul	Localități	
				Localitate	Suprafața (ha)
ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade	298 ha	continentală	Alba	Comuna Valea Lungă	298 ha

1.3.3. Limita ariei naturale protejate vizată de Planul de management

Harta cu limitele sitului Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade este prezentată în Anexa nr. 3 la Planul de management, limitele fiind în conformitate cu cele puse la dispoziție de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului pe pagina oficială de internet, în format shapefile.

2. MEDIUL ABIOTIC AL ARIEI NATURALE PROTEJATE

2.1. Geologie

Relieful structural este în strânsă legătură cu litologia, adică cu structura geologică. Din consultarea hărții geologice scara 1:50.000 rezultă că cea mai mare dezvoltare în regiune o au formațiunile dure, sarmațiene, respectiv gresii, marne și marne nisipoase, atât pe interfluvii cât și pe valea Târnavei Mari. De-a lungul văilor și pe terasele inferioare, o mare dezvoltare o au formațiunile holocene aluvionare, în special pietrișurile și nisipurile. Alunecările de teren se manifestă diferențiat: pe malul drept al pârâului Glogoveț sunt active, dar cu o intensitate mică față de cele care au determinat în 1970 strămutarea unei părți a locuitorilor; pe malul stâng sunt cu deosebire active în zona de vărsare a pârâului Grioara, fiind declanșate de puțin timp și în evoluție intensă.

Harta geologică a sitului Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade este prezentată în Anexa nr. 4 la Planul de management.

2.2. Hidrografie

Rețeaua hidrografică este constituită din Valea Glogovețului și o seamă de afluenți pe ambele părți, dintre care cei mai importanți sunt: pârâul lui Chim pe partea dreaptă, în apropierea Căminului Cultural și pârâul Grioara, pe stânga. Cursurile de apă au, în majoritatea cazurilor, aspect de ravene, ceea ce dă o imagine a principalei disfuncționalități în domeniu, respectiv eroziunea intensă a malurilor și a patului albiilor cursurilor de apă. Datorită faptului că bazinul de colectare al văii Glogovețului este redus și relativ bine împădurit, nu se înregistrează inundații care să afecteze gospodăriile sau terenurile agricole.

Harta hidrografică a sitului Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade este prezentată în Anexa nr. 5 la Planul de management.

2.3. Pedologie

Urmare a condițiilor geomorfologice, geologice, climatice și biogeografice, în situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade s-au format luvosoluri, eutricambosoluri, regosoluri și aluviosoluri. Regosolurile predomină în partea centrală și estică a ariei naturale protejate, aluviosolurile în partea sudică, iar regosolurile, pe suprafață mai mică, în nordul ariei naturale protejate.

Harta solurilor din situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade este prezentată în Anexa nr. 6 la Planul de management.

2.4. Climă

După raionarea climatică din “Monografia Geografică”, situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade se încadrează în ținutul climatic al Podișului Târnavelor – I B p 1, caracterizat printr-un regim termic mai moderat decât în regiunea de câmpie cu înghețuri târzii și timpurii, frecvente inversiuni termice, cu precipitații între 500 – 800 mm. După Geografia R.S.R. / 1983, teritoriul se încadrează în clima temperată, iar regional în sectorul de climă temperat – moderată. După criteriul de clasificare Koppen, teritoriul se încadrează în provincia climatică Df, subprovincia Dfbx, cu temperatura celei mai calde luni între 20 – 22° C și cu maximum de precipitații la începutul verii. Valorile indicilor de ariditate din cadrul acestei subprovincii sunt cuprinse între 26 și 30. Cea mai apropiată stație meteorologică este la Alba Iulia.

Clima este temperat continentală încadrându-se în caracteristicile generale ale climei Bazinului Transilvaniei, fără particularități deosebite. Temperatura medie multianuală variază în jur de 9 °C.

Primul îngheț are loc de obicei la mijlocul lunii octombrie, iar ultimul îngheț se produce la sfârșitul lunii martie, iar prima zăpadă cade de obicei la începutul lunii noiembrie. Precipitațiile atmosferice sunt moderate, cantitatea medie anuală oscilând în jur de 550 ml/mp.

Circulația aerului este predominant sud-vestică.

Cantitatea maximă anuală de 842,8 mm s-a înregistrat în anul 1897, iar anul 1947 a fost cel mai deficitar sub aspect pluviometric, cantitatea minimă înregistrată fiind de 406,3 mm. Datorită caracterului continental al climatului Culoarului Târnavei Mari, cantitățile anuale și lunare de precipitații au o repartiție neuniformă în cursul anului. Iarna cantitățile de precipitații sunt cele mai reduse, iar primăvara cresc la 140-190 mm, datorită intensificării activității ciclonice din Oceanul Atlantic și a pătrunderii maselor de aer umed. Vara, în iunie, cad cele mai abundente ploi. În ceea ce privește ploile torențiale, procentul ploilor cu durată între 6-9 ore este de 10 %.

2.5. Elemente de interes conservativ, de tip abiotic

Nu au fost identificate elemente de interes conservativ, de tip abiotic.

3. MEDIUL BIOTIC AL ARIEI NATURALE PROTEJATE

3.1. Ecosistemele

Vegetația este caracteristică zonei de silvostepă, subzona stejarului. Fânețele și pășunile cuprind specii de plante adaptate la condițiile de viață oferite de formele de relief folosite ca suport. Se remarcă plante ca păiușul de stepă, piciorul cocoșului, golomățul, sânzienele galbene, colilia, garoafa de câmp, toporașii, pătlagina și câteva specii de spini. Pe pantele line și umbrite se întâlnesc numeroase specii ierbacee, caracteristice fânețelor, iarba calului, păiușul, păiușul roșu, ovăsciorul auriu,, firuța, trifoiul, coada șoricelului, cicoarea. Vegetația arboricolă este reprezentată de plop carpen, plop negru, fag, păr pădureț, pin, salcâm. Pe pajiștile rămase negospodărie s-au extins arbuști ca porumbarul, măceșul, socul, cornul, păducelul, sângerul.

Ecosistemele întâlnite în ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade sunt pajiști uscate seminaturale și tufărișuri pe substrat calcaros. În zona situată la nord-vest de satul Glogoveț, deasupra localității, sunt prezente suprafețe întinse cu culturi abandonate de viță de vie, multe dintre ele aflate în stare avansată de succesiune către tufărișuri dominate de *Crataegus monogyna*, *Prunus spinosa*, *Rosa canina*.

Harta ecosistemelor se regăsește la Anexa nr. 7 la Planul de management.

3.2. Habitatele de interes conservativ în baza cărora a fost declarată aria naturală protejată

3.2.1. Habitate Natura 2000

Tipurile de habitate pentru care a fost declarată aria naturală protejată vor fi descrise din punctul de vedere al existenței acestora în aria naturală protejată și al caracteristicilor pe care acestea le au în general și în mod special în cadrul ariei protejate, după cum urmează:

A. Date generale ale tipului de habitat: date care sunt general valabile pentru habitatul respectiv indiferent de locul unde acesta este întâlnit/semnalat;

B. Date specifice ale tipului de habitat la nivelul ariei naturale protejate: date care sunt caracteristice tipului de habitat în cadrul ariei naturale protejate.

**Date generale pentru habitatul 6210* Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe
substrate calcaroase (*Festuco-Brometalia*)**

Tabelul nr. 4

Nr.	Atribut	Descriere
1.	Clasificarea tipului de habitat	Tip de habitat de importanță comunitară
2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
3.	Denumire habitat	Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrate calcaroase (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*situri importante pentru orhidee)
4.	Palaeartic Habitats (PalHab)	34.3162 Dacio-Pannonic meadowssteppes
5.	Habitatele din România	R3413 - Pajiști panonic-balcanice de <i>Festuca rupicola</i> și <i>Cleistogene serotina</i>
6.	Habitatele Natura 2000	6210* Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrate calcaroase (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*situri importante pentru orhidee)
7.	Asociațiile vegetale	<i>Rhinantho rumelici-Brometum erecti</i> Sanda et Popescu 1999 (syn.: <i>Brometum erecti</i> auct. rom.); <i>Cleistogeno-Festucetum rupicolae</i> (Soó 1930) Zólyomi 1958 corr. Soó 1964; <i>Salvio nutantis-nemorosae-Festucetum rupicolae</i> Zólyomi 1958; <i>Thymo comosi-Caricetum humilis</i> (Zólyomi 1931) Morariu et Danciu 1974; <i>Brachypodio pinnati-Festucetum rupicolae</i> Ghișa 1962; <i>Carici humilis-Brachypodietum pinnati</i> Soó 1947; <i>Danthonio-Brachypodietum pinnati</i> Soó 1946; <i>Polygalo majoris-Brachypodietum pinnati</i> Wagner 1941; <i>Festuco rupicolae-Danthonietum provincialis</i> Csűrös et al. 1961; <i>Thymo pannonic-Stipetum stenophyllae</i> Sanda et al. 1998
8.	Tipuri de pădure	-
9.	Descrierea generală a tipului de habitat	Habitat reprezentat de pajiști mezo-xerofile până la xerofile, pe substrat calcaros, cu vegetație caracteristică clasei <i>Festuco-Brometea</i> . Sunt răspândite în zonele colinare și au origine preponderent secundară, ocupând

		<p>locul pădurilor termofile; sunt folosite ca pășuni sau fânețe. Abandonarea acestor pajiști, prin încetinirea activităților pastorale tradiționale de cosit sau pășunat extensiv, duce la instalarea vegetației de tufăriș, care reprezintă stadiul intermediar în succesiunea naturală spre reîmpădurire. Au în compoziție numeroase specii xerofile stepice și specii termofile de lizieră. Habitatul, la nivel european, grupează pajiști stepice sau subcontinentale (<i>Festucetalia valesiaca</i>) și pajiști submediteraneene și oceanice (<i>Brometalia erecti</i> - Gafta și Mountford 2008). Habitatul se instalează la altitudini între 100-350 m.s.m., cu temperaturi medii anuale între 8-9.5 C° și precipitații anuale de 600-750 mm. Relieful se caracterizează prin pante ușor înclinate sau plane. Vegetează pe soluri sărace în nutrienți, de tip cambisoluri, eutricambisoluri, cernoziomuri, faeziomuri, preluvosoluri, pe roci calcaroase, depozite mărnose, argiloase, și loessoide, după Mountford și colab. 2008.</p>
10.	Specii caracteristice	<p>Structura cenotică se caracterizează printr-o stratificație accentuată și o diversitate ridicată. Matricea de bază este formată din graminee cu frunze late: <i>Brachypodium pinnatum</i>, <i>Bromus erectus</i>, <i>Avenula pubescens</i>, amestecate cu alte specii mezofile ca <i>Arrhenatherum elatius</i>, <i>Dactylis glomerata</i>, <i>Festuca pratensis</i>, <i>Briza media</i>. Cu aceste specii se amestecă alte specii de graminee și rogozuri cespitoase precum <i>Festuca rupicola</i>, <i>Festuca valesiaca</i>, <i>Chrysopogon gryllus</i>, <i>Stipa sp.</i>, <i>Carex humilis</i>. Comunitățile sunt bogate în dicotiledonate. Dintre speciile iubitoare de lumină a locurilor deschise și lizierelor, cele mai caracteristice sunt: <i>Hypochaeris maculata</i>, <i>Inula ensifolia</i>, <i>Inula salicina</i>, <i>Inula hirta</i>, <i>Filipendula vulgaris</i>, <i>Salvia pratensis</i>, <i>Leontodon</i></p>

		<p><i>hispidus, Aster amellus, Tanacetum corymbosum, Linum flavum, Linum hirsutum, Polygala major, Geranium sanguineum, Trifolium montanum, Trifolium alpestre, Betonica officinalis, Viola hirta, Fragaria viridis, Vincetoxicum hirundinaria, Lembotropis nigricans și Chamaecytisus albus.</i> De asemenea, sunt prezente speciile pajiștilor uscate, însorite: <i>Teucrium chamaedrys, Dorycnium herbaceum, Onobrychis viciifolia, Astragalus onobrychis.</i> Prezența orchideelor reprezintă o valoare de conservare ridicată a habitatului, conferind un statut de habitat prioritar pajiștilor care adăpostesc una sau mai multe din orchideele caracteristice pajiștilor xeromezofile: <i>Orchis militaris, O. ustulata, O. morio, O. purpurea, O. tridentata, O. coriophora,</i> după Doniță și colab. 2005-2006, Gafta și Mountford 2008, Mountford și colab. 2008.</p>
11.	Fotografii	Anexa nr. 18 la Planul de management

Date specifice pentru tipul de habitat 6210* Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrate calcaroase (*Festuco-Brometalia*) la nivelul ariei naturale protejate

Tabelul nr. 5

Nr.	Atribut	Descriere
1.	Codul unic al tipului de habitat	
2.	Statutul de prezență, spațial	Marginal
3.	Statutul de prezență, management	Seminatural
4.	Suprafața tipului de habitat	72,16 ha
5.	Perioada de colectare a datelor din teren	noiembrie 2017 - octombrie 2018
6.	Distribuția tipului de habitat, descriere	Suprafață foarte mare din sit este acoperită de tufărișuri compacte, în stadiu succesional avansat de reîmpădurire,

		<p>formate din <i>Crataegus monogyna</i>, <i>Rosa canina</i>, <i>Prunus spinosa</i>, <i>Pyrus pyraster</i>, <i>Elaeagnus angustifolia</i>. Printre acestea se află fragmentele de pajiști, care de asemenea sunt invadate de vegetație lemnoasă arbustivă, dar, într-un procent mai mic. Suprafețe întinse de pajiști sunt suprapășunate cu oi și în măsură mai mică de capre. Deci, putem afirma că, ochiuri de pajiști secundare xerofile și xero-mezofile bine conservate, cu caracter stepic, sunt prezente pe suprafețe mici, insulare.</p> <p>Habitatul se restrânge continuu din cauza dezvoltării tufărișurilor, suprapășunatului și eroziunilor de pe pantele cu înclinație mare, favorizate tot de suprapășunat.</p>
7.	Distribuția tipului de habitat, hartă	Anexa nr. 8 la Planul de management
8.	Alte informații privind sursele de informații	<p>Fișa sitului Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, județul Sibiu</p> <p>Doniță și colaboratorii, 2005, Habitatele din România UE, 2007 - Manualul de interpretare a habitatelor din Europa, EUR27</p> <p>Buza, M., Stroia, M., 1985, Blaj, Editura Sport-Turism, București</p> <p>Ciocârlan, V., 2009, Flora ilustrată a României. Pteridophyta et Spermatophyta, Ed. Ceres, București</p> <p>Cristea V., Gafta D., Pedrotti F., 2004, Fitosociologie, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca</p>

3.2.2. Habitate după clasificarea națională

R3413 - Pajiști panonic-balcanice de *Festuca rupicola* și *Cleistogene serotina*

Habitatul se instalează la altitudini între 100-350 m, cu temperaturi medii anuale între 8-9,5 C° și precipitații anuale de 600-750 mm. Relieful se caracterizează prin pante ușor înclinate sau plane. Este răspândit pe soluri sărace în nutrienți, de tip cambisoluri, eutricambisoluri, cernoziomuri, faeziomuri,

prelivosoluri, pe roci calcaroase, depozite mărnose, argiloase, și loessoide, după Mountford și colab. / 2008.

Majoritatea speciilor dominante sunt plante de talie medie, înălțimea fiind de 45–55 cm. Cele mai reprezentative sunt: *Festuca rupicola*, *Cleistogene serotina*, *Stipa capillata*, *Botriochloa ischaemum*, *Veronica orchidea*, *Echium vulgare*, *Dianthus armeria*, *Asperula cynanchica*, *Chondrilla juncea*, *Festuca valesiaca*, *Nepeta nuda*. Etajul inferior este mai slab reprezentat și la alcătuirea lui participă: *Dorycnium herbaceum*, *Inula oculus-christi*, *Thymus pannonicus*, *Medicago minima*, *Potentilla argentea*.

3.3. Specii de floră și faună pentru care a fost declarată aria naturală protejată

3.3.1. Plante superioare

În fișa sitului ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, la punctul 3.2. Specii prevăzute la articolul 4 din Directiva 2009/147/CE, specii enumerate în anexa II la Directiva 92/43/CEE și evaluarea sitului în ceea ce le privește, sunt enumerate speciile *Crambe tataria* și *Echium russicum*.

Fiecare specie este descrisă din punctul de vedere al existenței acesteia în situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, al caracteristicilor pe care aceasta le are în general și în mod special după cum urmează:

- A. Date generale ale speciei: date care sunt general valabile pentru specie, indiferent de locul unde aceasta este întâlnită;
- B. Date specifice ale speciei la nivelul ariei naturale protejate: date care sunt caracteristice speciei în cadrul ariei naturale protejate.

Date generale ale speciei *Echium russicum*

Tabelul nr. 6

Nr.	Atribut	Descriere
1	Cod Specie	4067
2	Denumirea științifică	<i>Echium russicum</i>
3	Denumirea populară	Capul șarpelui
4	Statutul de conservare în România	Convenția de la Berna – Anexa I – Specii care necesită măsuri specifice de conservare a habitatului.

		OUG 57/2007 – Anexa 3, Legea 49/2011. – Specii de plante și de animale a căror conservare necesită desemnarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică.
5	Descrierea speciei	<p>Este o plantă bianuală, înaltă de 20-60 cm, cu un aspect foarte distinct în timpul înfloririi: inflorescența este formată dintr-un spic alungit cu flori dens dispuse, de culoare roșu aprins, cu corola în formă de pâlnie, din care ies mult staminele, amintind de gura deschisă a șarpelui. Frunzele și tulpinile sunt acoperite de peri albi, aspri, lungi și deși. Pe tulpină se distinge clar o rețea de pete vișinii care dă oarecum un aspect de piele de șarpe.</p> <p>Este considerată o plantă meliferă bună.</p> <p>Este specie protejată, relict termofil!</p> <p>Înflorire în iunie - iulie</p> <p>Pe pajiști, tufișuri</p>
6	Perioade critice	<p>mai - iunie, sezonul de înflorire</p> <p>iunie - august, sezonul de fructificație</p>
7	Cerințe de habitat	<p>Lumină: plante de lumină plină</p> <p>Temperatură: plante moderat termofile, răspândite mai ales în zonele calde - câmpii, versanți însoriți</p> <p>Umiditate: plante xeromezofile, cu preferință pentru soluri uscate până la moderat umede, reavene</p> <p>Reacția solului: plante răspândite pe soluri slab acid – neutrofile</p>
8	Fotografii	Anexa nr. 18 la Planul de management

Date specifice speciei *Echium russicum* la nivelul sitului Natura 2000 ROSCI0428

Pajiștile de la Mănărade

Tabelul nr. 7

Nr.	Atribut	Descriere
1	Specia	<i>Echium russicum</i>

2	Informații specifice speciei	Populație foarte slab reprezentată prin 2 - 3 indivizi în teritoriu. Există o incertitudine în ceea ce privește permanența și reminiscenta acestei specii în situl natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade
3	Statutul de prezență, temporal	Rezident
4	Statutul de prezență, spațial	Insular
5	Statutul de prezență, management	Nativă
6	Abundență	Rară
7	Perioada de colectare a datelor din teren	noiembrie 2017 - octombrie 2018
8	Distribuția speciei, interpretare	Specia este prezentă într-un singur punct de ocurență la nivelul sitului, în treimea mijlocie și superioară a unui versant cu expoziție vestică, înclinare de cca. 30°, pe o suprafață totală de cca. 150 m/100 m.
9	Distribuția speciei, harta distribuției	Anexa nr. 9 la Planul de management
10	Alte informații privind sursele de informații	

Date generale ale speciei *Crambe tataria*

Tabelul nr. 8

Nr.	Atribut	Descriere
1	Cod Specie	4091
2	Denumirea științifică	<i>Crambe tataria</i>
3	Denumirea populară	Târtan
4	Statutul de conservare în România	Convenția de la Berna – Anexa I – Specii care necesită măsuri specifice de conservare a habitatului. OUG 57/2007 – Anexa 3, Legea 49/2011. – Specii de plante și de animale a căror conservare necesită desemnarea ariilor speciale de conservare și a ariilor de protecție specială avifaunistică.

5	Descrierea speciei	<p>Este o plantă ierboasă, perenă, de talie mare (80-120 cm); are inflorescențe sferice foarte dense, de mari dimensiuni, formate din multe flori mărunte cu 4 petale albe. Diametrul inflorescenței este de peste un metru, acestea fiind foarte vizibile de la depărtare. Este rudă apropiată cu varza; întreaga plantă este comestibilă și poate fi o legumă excelentă. De asemenea, este o plantă meliferă, florile fiind foarte bogate în nectar și puternic parfumate. În fiecare an, în aceeași populație, unele exemplare rămân în stare vegetativă și produc doar frunze mari, iar altele produc doar inflorescențele caracteristice, având rol strict reproductiv.</p> <p>Este specie protejată, relict termofil!</p>
6	Perioade critice	Perioada de înflorire: aprilie-mai
7	Cerințe de habitat	Specie perenă, termofilă, xeromezofilă. Este răspândit prin pajiști stepice și tufărișuri, livezi și fânețe, pe soluri uscate, calcaroase, pe loess, din zona de câmpie până în etajul gorunului. În România este relict postglacial stepic.
8	Fotografii	Anexa nr. 18 la Planul de management

Date specifice speciei *Crambe tataria* la nivelul sitului Natura 2000 ROSCI0428

Pajiștile de la Mănărade

Tabelul nr. 9

Nr.	Atribut	Descriere
1	Specia	<i>Crambe tataria</i>
2	Informații specifice speciei	Nu a fost confirmată prezența speciei în aria naturală protejată, în urma studiului în teren, realizat de o echipă de botaniști în cursul anului 2018.
3	Statutul de prezență, temporal	-

4	Statutul de prezență, spațial	-
5	Statutul de prezență, management	-
6	Abundență	-
7	Perioada de colectare a datelor din teren	noiembrie 2017 - octombrie 2018
8	Distribuția speciei, interpretare	În literatura de specialitate nu au fost găsite informații referitoare la prezența speciei în această locație.
9	Distribuția speciei, harta distribuției	-
10	Alte informații privind sursele de informații	-

3.4. Alte specii de floră și faună relevante pentru aria naturală protejată

3.4.1. Plante superioare

În situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade nu au fost semnalate alte specii de plante protejate la nivel național

4. INFORMAȚII SOCIO-ECONOMICE ȘI CULTURALE

4.1. Comunitățile locale și factorii interesați

4.1.1. Comunitățile locale

Situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade este localizat în întregime pe raza administrativ teritorială a comunei Valea Lungă. În suprafața sitului nu este inclus teren intravilan.

Lista unităților administrativ-teritoriale din cadrul ariei naturale protejate

Tabelul nr. 10

Județ	UAT	Procent din suprafața UAT care se suprapune peste suprafața ariei naturale protejate	Procent din aria naturală protejată care se suprapune peste suprafața UAT
Alba	Valea Lungă	4	100

Harta unităților administrativ teritoriale este redată în Anexa nr. 10 la Planul de management.

Comuna Valea Lungă are un număr de 3270 de locuitori dintre care 1670 bărbați și 1600 femei, cu vârste între 0-94 de ani. Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși – 2530 locuitori, dar există și minorități: romano-catolici - 35 locuitori, greco-catolici - 530 locuitori, reformați – 52 de locuitori, evanghelici-luterani – 35 de locuitori, unitarieni – 2 locuitori, bapțiști – 4 locuitori, penticostali – 70 locuitori, adventiști – 1 locuitor, creștini după evanghelie – 1 locuitor, martorii lui Iehova – 7 locuitori. Majoritatea locuitorilor sunt români – 2954 locuitori. Principalele minorități sunt cele de maghiari – 98 locuitori, germani – 35 locuitori, rromi 189.

Rata natalității: 13,7 la mia de locuitori;

Rata mortalității: 15,2 la mia de locuitori.

Scăderea demografică este determinată de două fenomene majore și anume sporul natural negativ și fenomenul migrațional.

Prezentarea comunei Valea Lungă:

- a) Suprafața: 7499 ha
- b) Intravilan: 402 ha
- c) Extravilan: 7097 ha
- d) Gospodării: 1123
- e) Nr. locuințe: 1276
- f) Nr. grădinițe: 3
- g) Nr. școli: 4
- h) Numele localităților aflate în administrație: Lunca, Lodroman, Tăuni, Făget, Glogoveț
- i) Așezarea geografică:
Localitatea Valea Lungă este situată în lunca Târnavei Mari, la circa 11 km de Blaj, în direcția Copșa Mică.
- j) Activități specifice zonei:
Activitate agricolă, economică, industrială
- k) Activități economice principale: prelucrarea lemnului producție materiale din beton, extracție pietriș și nisip din albia minoră a Râului Târnavă Mare, extracție gaz metan;
- l) Evenimente locale:
  - i) Serbări câmpenești în Parcul Comunal - 15 august
  - ii) Târg de animale - 23 februarie
- m) Proiecte de investiții:
  - i) Construire podețe și rigole pe strada Gării;
  - ii) Construire trotuare, podețe și rigole pe strada Tudor Vladimirescu, sat Valea Lunga;
  - iii) Modernizare drum comunal DC 33 Lunca-Lodroman și strada Tricolorilor sat Lunca comuna Valea Lungă;
  - iv) Zid de sprijin 800 m pe strada Mihai Eminescu, comuna Valea Lungă

4.1.2. Factori interesați

Această secțiune prezintă rezultatele analizei factorilor interesați din punct de vedere al cunoștințelor, atitudinilor și practicilor acestora, referitor la valorile biodiversității și resursele naturale ale ariei protejate. Rezultatele analizei factorilor interesați sunt redată în tabelul nr. 11.

Factori interesați, care se manifestă și se implică cu privire la situl Natura 2000**ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade**

Tabelul nr. 11

Nr.	Denumire factor interesat	Tip	Aria de interes
1.	Agencia Națională pentru Arii Naturale Protejate	Autoritate de mediu, rol de control și reglementare	Gestionarea ariilor protejate
2.	Direcția Silvică Alba	Regie autonomă - Instituție publică	Administrare fond forestier, vânătoare
3.	Ocolul Silvic Blaj	Regie autonomă - Instituție publică	Administrare fond forestier, vânătoare
4.	Primăria Valea lungă	Autoritate a administrației publice locale	Administrație
5.	Consiliul Județean Alba	Autoritate a administrației publice locale	Administrație
6.	Instituția Prefectului - județul Alba	Autoritate a administrației publice locale	Administrație
7.	Agencia pentru Protecția Mediului Alba	Serviciu descentralizat al autorității publice centrale pentru protecția mediului	Protecția mediului
8.	Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județulețean Sibiu	Serviciu descentralizat al autorității publice centrale pentru protecția mediului	Protecția mediului
9.	Direcția pentru Agricultură Județul Alba	Serviciu descentralizat al autorității publice centrale pentru	Agricultură

		agricultură	
10.	Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Alba	Serviciu descentralizat al autorității publice centrale pentru agricultură	Agricultură
11.	Asociații și societăți agricole/fermieri	Persoane juridice, persoane fizice	Măsuri specifice asociate statutului de sit Natura 2000, ce influențează modul în care își desfășoară activitățile
12.	A.V. Cabana din Poduri Valea lui Hoitsz Valea Lungă	ONG	Vânătoare
13.	Administrația Națională Apele Române, Administrația Bazinală de Apă Mureș - Sistemul de Gospodărire a Apelor Alba	Regie autonomă - Instituție publică	Managementul resurselor de apă

Rezultatele analizei factorilor interesați din punctul de vedere al cunoștințelor, atitudinilor și practicilor acestora, referitor la valorile biodiversității și resursele naturale ale ariei protejate sunt prezentate centralizat în următorul tabel:

Analiza factorilor interesați I

Tabelul nr. 12

Nr.	Denumire factor interesat	Domeniul de interes	Cunoștințe	Atitudini	Practici
1	Ministerul Mediului	Protecția mediului	3	+	3
2	Ministerul Apelor și Pădurilor	Managementul fondului forestier și cinegetic și gospodărirea apelor	3	+	3
3	Agencia Națională pentru Arie Naturale Protejate	Gestionarea ariilor naturale protejate	3	+	3

4	Agencia pentru Protecția Mediului Alba	Protecția mediului	3	+	3
5	Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Alba	Protecția mediului	3	+	3
6	Consiliul Județean Alba	Administrație	3	+	3
7	Consiliul Local Valea Lungă	Administrație	2	neutru	2
8	Școala Gimnazială Valea Lungă	Educație	3	+	3
9	Comunitățile locale ce se găsesc în vecinătatea ariei naturale protejată vizate	Măsuri specifice care influențează utilizarea/ exploatarea terenurilor din aria naturală protejată	2	neutru	2
10	Asociații de vânătoare	Vânătoare/Pescuit	3	+	3
11	Direcția pentru Agricultură Alba	Agricultură	3	+	3
12	Administrația Națională Apele Române, Administrația Bazinală de Apă Mureș - Sistemul de Gospodărire a Apelor Alba	Managementul resurselor de apă	2	+	2

Notă: Cunoștințele sunt apreciate pe o scală de la 1 la 3, unde 1 înseamnă cunoștințe puține, 2 cunoștințe moderate și 3 cunoștințe avansate. Atitudinea este de asemenea apreciată pe o scală cuprinzând atitudini favorabile “+”, neutre sau negative “-“. Calitatea practicilor este apreciată pe o scală de la 1 la 3, unde 1 înseamnă practici neadecvate, 2 practici bune și 3 practici foarte bune.

Analiza factorilor interesați II

Tabelul nr. 13

Nr.	Denumire factor interesat	Natura relației cu aria naturală protejată	Aspecte pozitive și oportunități de cooperare și colaborare	Aspecte care necesită atenție; amenințări și probleme	Importanță
Autorități de mediu, de reglementare și control activități					
1	Ministerul Mediului	Implementarea politicilor de mediu la nivel național, responsabil pentru sistemul de arii naturale protejate	Interes pentru implementarea de proiecte de protecția mediului	Capacitatea de a modifica legislația în sensul îmbunătățirii modului de administrare a ariilor naturale protejate	Mare
2	Ministerul Apelor și Pădurilor	Autoritatea centrală în domeniul apelor și pădurilor, responsabilă pentru managementul fondului forestier și cinegetic și gospodărirea apelor	Interes pentru implementarea de proiecte de gestionare durabilă a fondului forestier și apelor	Corelarea planurilor de management ale ariilor naturale protejate cu amenajamentele silvice și planurile de management ale bazinelor hidrografice	Mare
3	Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate	Autoritate de mediu, rol de control și reglementare	Interes pentru implementarea de proiecte de conservare a biodiversității	-	Mare

4	Agenția pentru Protecția Mediului Alba	Autoritate de mediu, rol de reglementare	Interes pentru implementarea de proiecte de conservare a biodiversității	-	Mare
5	Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Alba	Autoritate de mediu, rol de control	Interes pentru protecția biodiversității	-	Mare
6	Direcția pentru Agricultură Alba	Autoritatea în domeniul agriculturii	Interes pentru conservarea pajiștilor	-	Mare
7	Administrația Națională Apele Române, Administrația Bazinală de Apă Mureș - Sistemul de Gospodărire a Apelor Alba	Managementul resurselor de apă	Interes pentru proiecte de prevenire a inundațiilor și utilizare durabilă a resurselor de apă	-	Mare
Autorități publice locale					
8	Consiliul Județean Alba	Elaborarea de strategii județene de protecția mediului și promovarea turismului	Strategia județeană de promovare turistică	-	Mare
9	Consiliul Local Valea Lungă	Elaborare P.U.G., emitere autorizații	Interes pentru oportunități de	-	Mare

		de construire, coordonarea instituțiilor locale	dezvoltare a comunităților locale prin încurajarea turismului		
ONG-uri de mediu					
10	A.V. Cabana din Poduri Valea lui Hoitsz Valea Lungă	Vânătoare și protecția mediului		-	
Instituții locale de învățământ					
11	Școala Gimnazială Valea Lungă	Educație	Interes pentru educație ecologică pe trasee tematice	Disponibilitate de susținere a campaniilor de informare și educare a populației	Mare
Comunități locale					
12	Comunitățile locale ce se găsesc în vecinătatea ariei naturale protejată vizate	Agricultură, creșterea animalelor, apicultură	Interes pentru oportunități de dezvoltare a comunităților locale prin încurajarea turismului	-	Mare

4.2. Utilizarea terenului

Lista tipurilor de utilizare a terenurilor este redată în tabelul nr. 14.

Lista tipurilor de utilizări ale terenului

Tabelul nr. 14

Nr.	Clasa Corine Land Cover - CLC	Suprafața totală ocupată -ha-	Ponderea din suprafața sitului %
1	112 Spațiu urban discontinuu și spațiu rural	0,03	0,01
2	231 Pășuni secundare	139,8	46,9
3	311 Păduri de foioase	70,1	23,52
4	324 Zone de tranziție cu arbuști	85,5	28,7
5	333 Areale cu vegetație rară	0,9	0,3
6	997 Vegetație ruderală	1,7	0,57
Total		298	100

Utilizarea terenurilor conform Corine Land Cover este redată în Anexa nr. 11 la Planul de management.

4.3. Situația juridică a terenurilor

Situația juridică a terenurilor aflate în interiorul ariei naturale protejate

Tabelul nr. 15

Domeniu		Procent din suprafața ariei naturale protejate
Domeniul public	Domeniul public al statului - DS	23,52
	Domeniul privat al statului - DPS	0
	Domeniul public al unităților administrativ-teritoriale - DAT	0
	Domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale - DPT	19,46
	Total domeniul public - DP	42,98

Proprietate privată	Proprietate privată a persoanelor fizice - PF	57,02
	Proprietate privată a persoanelor juridice - PJ	0
	Total proprietate privată - PP	57,02
Proprietate necunoscută	Total procent pentru care nu se cunoaște încadrarea în domeniul public sau privat - XX	0
Total		100

Harta juridică a terenului este redată în Anexa nr. 12 la Planul de management.

Caracterizarea situației juridice a terenurilor

Așa cum reiese din analiza hărții situației juridice, cea mai mare parte a terenurilor din interiorul ariei naturale protejate sunt în proprietate privată și reprezintă cca 57% din întreaga suprafață. Cea mai mare parte este în proprietatea privată a persoanelor fizice de unde și caracterul destul de fragmentat al regimului de proprietate și numărul relativ mare de proprietari asupra suprafețelor din sit. Cea mai mare parte a proprietarilor sunt persoane fizice din interiorul comunităților pe raza cărora este localizat situl.

4.4. Administratori, gestionari și utilizatori

În tabelul nr. 16 sunt prezentate date referitoare la deținătorul de drept, administratorul, gestionarul, utilizatorul terenurilor și perioada pentru care se află în administrare, gestiune sau utilizare respectivul teren din cadrul ariei naturale protejate ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade.

Informații privind administratorii / gestionarii terenurilor la nivelul sitului Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade

Tabelul nr. 16

Nr. crt.	Administrator/ gestionar	Perioada de administrare/ gestionare	Suprafața totală administrată/ gestionată din	Detalii
----------	-----------------------------	--	---	---------

			suprafața ariei naturale protejate -ha-	
1	Ocolul Silvic Blaj	nedeterminată	70,12	Fondul forestier de pe raza ariei naturale protejate este administrat de R.N.P. Romsilva R.A. prin D.S. Alba – O.S. Blaj
2	A.V. Cabana din Poduri Valea lui Hoitsz Valea Lungă	Contractul de gestionare a fondului cinegetic se încheie pe o perioadă de 10 ani	298,1	Gestionează Fondul Cinegetic nr. 31 Valea Lungă. Suprafața ariei naturale protejate este cuprinsă integral în suprafața fondului cinegetic.

4.5. Infrastructură și construcții

Pe suprafața sitului Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade nu există infrastructură și construcții. Drumurile din aria naturală protejată sunt drumuri de exploatație agricolă și poteci de vânătoare.

4.6. Patrimoniul cultural

În aria naturală protejată nu sunt localizate bunuri ale patrimoniului cultural național. În vecinătatea ariei naturale protejate este situat situl arheologic de la Glogoveț, epoca medievală, cod LMI AB-I-s-B-00045.

Prima atestare documentară a cetății medievale datează din 1313. În aceea perioadă era cunoscută sub numele de Egervar. Se presupune că în sec. XIII-XIV era locuită, cauza dispariției ei nu se cunoaște. Mutarea a părți din ruine este specificată în jurnalul lui Nicolae Bethlen, el a folosit ruinele spoliata la ridicarea castelului Bethlen din Sânmiclăuș, județul Alba, în 1667-1668.

În zilele noastre suprafața cetății este acoperită de pădure, ea fiind parțial vizibilă. Lungimea ei pe direcția sud-nord este de 70 m și lățimea pe direcția est-vest este de 45 m. Suprafața cetății a fost răscolită de căutătorii de comori și pentru materiale de construcție. Cetatea pe partea nordică este

despărțită de un deal de către un șanț artificial, șanțul fiind vizibil și în partea de sud și est. Din partea de sud-vest a cetății se vede și al doilea șanț unde, din cauza presupuselor săpături arheologice, sunt vizibile trei secționări ale șanțurilor.

4.7. Obiective turistice

În vecinătatea ariei naturale protejate pot fi vizitate următoarele obiective turistice, de pe raza unității administrativ – teritoriale Valea Lungă:

- a) Situl arheologic de la Glogoveț, epoca medievală;
- b) Ansamblul bisericii evanghelice din Valea Lungă secolele XIV-XVIII;
- c) Parcul dendrologic din Valea Lungă;
- d) Monumentul eroilor, sat Valea Lungă;
- e) Troița din Valea Lungă;
- f) Mănăstirea Acoperământul Maicii Domnului din satul Tăuni;

Tipuri de obiective turistice

Tabelul nr. 17

Nr. crt.	Județ	Localitate	Obiective turistice	Tip obiectiv	Observații
1	Alba	Valea Lungă, sat Glogoveț	Situl arheologic de la Glogoveț, epoca medievală	vestigii arheologice	
2	Alba	Valea Lungă, sat Valea Lungă	Ansamblul bisericii evanghelice din Valea Lungă secolele XIV-XVIII	biserică fortificată	
3	Alba	Valea Lungă, sat Valea Lungă	Parcul dendrologic din Valea Lungă	parc dendrologic	
4	Alba	Valea Lungă, sat Valea Lungă	Monumentul eroilor, sat Valea Lungă	monument	
5	Alba	Valea Lungă, sat Tăuni	Mănăstirea Acoperământul Maicii Domnului din satul Tăuni	mănăstire	

6	Alba	Valea Lungă, sat Glogoveț	ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade	sit Natura 2000	
---	------	------------------------------	---------------------------------------	-----------------	--

Harta obiectivelor turistice și punctelor de belvedere este redată în Anexa nr. 13 la Planul de management.

5. ACTIVITĂȚI CU POTENȚIAL IMPACT ASUPRA ARIEI NATURALE PROTEJATE

5.1. Lista activităților cu potențial impact

Din punct de vedere al temporalității activităților cu potențial impact, acestea au fost clasificate în două categorii: presiuni actuale și amenințări viitoare.

Definițiile acestor două categorii sunt următoarele:

- a. Presiune actuală – acea activitate cu potențial impact negativ asupra stării de conservare a speciilor sau tipurilor de habitate de interes conservativ, care se desfășoară în prezent, sau care s-a derulat în trecut, dar ale cărui efecte negative încă persistă;
- b. Amenințare viitoare - acea activitate cu potențial impact negativ asupra stării de conservare a speciilor sau tipurilor de habitate de interes conservativ, care este preconizată să se deruleze în viitor. Nu poate fi considerată amenințare viitoare o presiune actuală decât dacă se preconizează o creștere semnificativă a intensității sau o schimbare a localizării presiunii actuale.

5.1.1. Lista presiunilor actuale cu impact la nivelul ariei naturale protejate

Lista presiunilor actuale cu impact la nivelul ariei naturale protejate s-a realizat prin completarea următoarelor informații, referitoare la activitățile cu impact negativ asupra ariei naturale protejate:

Lista presiunilor actuale asupra ariei naturale protejate

Tabelul nr. 18

Cod	Parametru	Descriere
A.1.	Presiune actuală	A04.01.02 Pășunatul intensiv al oilor
A.2.	Detalii	Oieritul este practicat pe scară medie, pe o parte din suprafața sitului, afectând în primul rând pajiștile de tip 6210*, folosite ca și pășuni. Suprapășunatul duce la schimbarea drastică a compoziției specifice, duce la dispariția completă a speciilor de plante sensibile și rare, este principalul factor responsabil de tasarea și eroziunea solului. De

		<p>asemenea acest proces, împreună cu eroziunea, favorizează colonizarea speciilor ruderales, chiar și a celor alohtone invazive, dar și cele autohtone problematice, precum <i>Calamagrostis epigeios</i>, răspândirea speciilor spinoase, nepalatabile, dar și a celor rezistente la târlit, specifice marginilor de drumuri. Aceste procese, în timp, contribuie la reducerea sau chiar la pierderea caracteristicilor specifice de habitat. Manifestarea acestei presiuni nu este recentă și poate fi considerată una din cauzele care a dus la dispariția populației speciei de plantă <i>Crambe tataria</i> din situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade.</p>
A.1.	Presiune actuală	I01 Specii invazive non-native
A.2.	Detalii	Prezența plantațiilor de salcâm alb - <i>Robinia pseudacacia</i> , considerată una dintre cele mai agresive specii invazive non-native, amenință pe termen mediu și lung cu dezvoltarea și invadarea suprafețelor practice.
A.1.	Presiune actuală	I02 Specii native problematice
A.2.	Detalii	Această presiune se manifestă prin colonizarea cu specii ruderales și răspândirea speciilor spinoase, nepalatabile, dar și a celor rezistente la târlit, specifice marginilor de drumuri.
A.1.	Presiune actuală	K01.01 Eroziune
A.2.	Detalii	În perioadele cu precipitații abundente substratul argilos se constituie într-un factor care declanșează fenomene de eroziune de adâncime, precum și la suprafață, apele din precipitații abundente neputând să se infiltreze dincolo de stratul argilos compact. Presiunea a acționat pe o rază mult mai mare în sit decât suprafața tipului de habitat afectată.
A.1.	Presiune actuală	K02.01 Schimbarea compoziției de specii
A.2.	Detalii	Cele mai profunde schimbări în structură, compoziție specifică și

		funcții sunt induse de suprapășunatul cu oi, plantarea speciilor alogene invazive și creșterea vegetației arbustive nedorite.
A.1.	Detalii	M02.01 Inlocuirea și deteriorarea habitatului
A.2.	Detalii	În ultimii zeci de ani, o parte din livezile și viile care înconjoară satele sitului au fost abandonate și vegetația naturală a câștigat teren. Pajiștile cosite regulat au oferit habitat de calitate atât pentru <i>Echium russicum</i> cât și pentru <i>Crambe tataria</i> . În prezent se observă un proces de readucere în circuitul agricol a acestor terenuri.

5.1.2. Lista amenințărilor viitoare cu potențial impact la nivelul ariei naturale protejate

Lista amenințărilor viitoare cu potențial impact la nivelul ariei naturale protejate

Tabelul nr. 19

Cod	Parametru	Descriere
B.1.	Amenințare viitoare	A04.01.02 Pășunatul intensiv al oilor
B.2.	Detalii	Oieritul este practicat pe scară medie, pe o parte din suprafața sitului, afectând în primul rând pajiștile de tip 6210*, folosite ca și pășuni. Suprapășunatul duce la schimbarea drastică a compoziției specifice, duce la dispariția completă a speciilor de plante sensibile și rare, este principalul factor responsabil de tasarea și eroziunea solului. De asemenea acest proces, împreună cu eroziunea, favorizează colonizarea speciilor ruderales, chiar și a celor alohtone invazive, dar și cele autohtone problematice, precum <i>Calamagrostis epigeios</i> , răspândirea speciilor spinose, nepalatabile, dar și a celor rezistente la târlit, specifice marginilor de drumuri. Aceste procese, în timp, contribuie la reducerea sau chiar la pierderea caracteristicilor specifice de habitat. Manifestarea acestei presiuni nu este recentă și poate fi considerată una din cauzele care a dus la dispariția populației

		speciei de plantă <i>Crambe tataria</i> din situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade.
B.1.	Amenințare viitoare	I01 Specii invazive non-native
B.2.	Detalii	Prezența plantațiilor de salcâm alb - <i>Robinia pseudacacia</i> , considerată una dintre cele mai agresive specii invazive non-native, amenință pe termen mediu și lung cu dezvoltarea și invadarea suprafețelor practice.
B.1.	Amenințare viitoare	I02 Specii native problematice
B.2.	Detalii	Această presiune se manifestă prin colonizarea cu specii ruderales și răspândirea speciilor spinose, nepalatabile, dar și a celor rezistente la târlit, specifice marginilor de drumuri.
B.1.	Amenințare viitoare	K01.01 Eroziune
B.2.	Detalii	În perioadele cu precipitații abundente substratul argilos se constituie într-un factor care declanșează fenomene de eroziune de adâncime, precum și la suprafață, apele din precipitații abundente neputând să se infiltreze dincolo de stratul argilos compact. Presiunea a acționat pe o rază mult mai mare în sit decât suprafața tipului de habitat afectată.
B.1.	Amenințare viitoare	K02.01 Schimbarea compoziției de specii / succesiune
B.2.	Detalii	Cele mai profunde schimbări în structură, compoziție specifică și funcții sunt induse de suprapășunatul cu oi, plantarea speciilor alogene invazive și creșterea vegetației arbustive nedorite.
B.1.	Amenințare viitoare	M02.01 Inlocuirea și deteriorarea habitatului
B.2.	Detalii	În ultimii zeci de ani o parte din livezile și viile care înconjoară satele sitului au fost abandonate și vegetația naturală a câștigat teren. Pajiștile cosite regulat au oferit habitat de calitate atât pentru <i>Echium russicum</i> cât și pentru <i>Crambe tataria</i> . În prezent se observă un proces lent de readucere în circuitul agricol a acestor terenuri.

5.2. Hărțile activităților cu potențial impact

5.2.1 Harta presiunilor actuale și a intensității acestora la nivelul ariei naturale protejate

Lista atributelor hărții presiunilor actuale și intensității acestora

Tabelul nr. 20

Cod	Parametru	Descriere
A.1.	Presiune actuală	A04.01.02 Pășunatul intensiv al oilor
C.1.	Localizarea presiunii actuale - geometrie	Harta presiunilor actuale și intensității acestora la nivelul ariei naturale protejate este redată în Anexa nr. 14 la Planul de management
C.2.	Localizarea presiunii actuale - descriere	Preponderent în partea de sud-vest, nord-vest și de nord a ariei naturale protejate
C.3.	Intensitatea presiuni actuale	Mare
C.4.	Detalii	Presiunea actuală se poate extinde pe o suprafață mai mare din aria naturală protejată în viitor
A.1.	Presiune actuală	I01 Specii invazive non-native
C.1.	Localizarea presiunii actuale - geometrie	Harta presiunilor actuale și intensității acestora este redată în Anexa nr. 14 la Planul de management
C.2.	Localizarea presiunii actuale - descriere	În zonele unde salcâmul – <i>Robinia pseudoacacia</i> este prezent și în locurile de târlit.
C.3.	Intensitatea presiuni actuale	Medie
C.4.	Detalii	Presiunea actuală se poate extinde pe o suprafață mai mare din aria naturală protejată în viitor
A.1.	Presiune actuală	I02 Specii native problematice
C.1.	Localizarea presiunii actuale - geometrie	Harta presiunilor actuale și intensității acestora este redată în Anexa nr. 14 la Planul de management
C.2.	Localizarea presiunii actuale - descriere	În locurile de târlit din nordul ariei naturale protejate

C.3.	Intensitatea presiuni actuale	Medie
C.4.	Detalii	Presiunea actuală se poate extinde pe o suprafață mai mare din aria naturală protejată în viitor
A.1.	Presiune actuală	K01.01 Eroziune
C.1.	Localizarea presiunii actuale - geometrie	Harta presiunilor actuale și intensității acestora este redată în Anexa nr. 14 la Planul de management
C.2.	Localizarea presiunii actuale - descriere	În partea de nord-vest a ariei naturale protejate
C.3.	Intensitatea presiuni actuale	Medie
C.4.	Detalii	Presiunea actuală se poate extinde pe o suprafață mai mare din aria naturală protejată în viitor
A.1.	Presiune actuală	K02.01 Schimbarea compoziției de specii / succesiune
C.1.	Localizarea presiunii actuale - geometrie	Harta presiunilor actuale și intensității acestora este redată în Anexa nr. 14 la Planul de management
C.2.	Localizarea presiunii actuale - descriere	În vecinătatea trupurilor compacte de tufărișuri
C.3.	Intensitatea presiuni actuale	Mare
C.4.	Detalii	Presiunea actuală se poate extinde pe o suprafață mai mare din aria naturală protejată în viitor
A.1.	Presiune actuală	M02.01 Inlocuirea și deteriorarea habitatului
C.1.	Localizarea presiunii actuale - geometrie	Harta presiunilor actuale și intensității acestora este redată în Anexa nr. 14 la Planul de management
C.2.	Localizarea presiunii actuale - descriere	În zonele cu fenomene de eroziune și în zonele de târlit
C.3.	Intensitatea presiuni actuale	Mare
C.4.	Detalii	Presiunea actuală se poate extinde pe o suprafață mai mare din aria naturală protejată în viitor

5.2.2 Harta amenințărilor viitoare și a intensității acestora la nivelul ariei naturale protejate

Lista atributelor hărții amenințărilor viitoare și intensității acestora

Tabelul nr. 21

Cod	Parametru	Descriere
B.1.	Amenințare viitoare	A04.01.02 Pășunatul intensiv al oilor
D.1.	Localizarea amenințării viitoare - geometrie	Harta amenințărilor viitoare și intensității acestora este redată în Anexa nr. 15 la Planul de management
D.2.	Localizarea amenințării viitoare - descriere	Preponderent în partea de sud-vest, nord-vest și de nord a ariei naturale protejate
D.3.	Intensitatea amenințării viitoare	Mare
D.4.	Detalii	Această activitate a fost considerată atât presiune actuală cât și amenințare viitoare deoarece se preconizează o schimbare a localizării presiunii actuale.
B.1.	Amenințare viitoare	I01 Specii invazive non-native
D.1.	Localizarea amenințării viitoare - geometrie	Harta amenințărilor viitoare și intensității acestora este redată în Anexa nr. 15 la Planul de management
D.2.	Localizarea amenințării viitoare - descriere	În zonele unde salcâmul – <i>Robinia pseudoacacia</i> este prezent și în locurile de târlit.
D.3.	Intensitatea amenințării viitoare	Medie
D.4.	Detalii	Această activitate a fost considerată atât presiune actuală cât și amenințare viitoare deoarece se preconizează o schimbare a localizării presiunii actuale.
B.1.	Amenințare viitoare	I02 Specii native problematice
D.1.	Localizarea amenințării viitoare - geometrie	Harta amenințărilor viitoare și intensității acestora este redată în Anexa nr. 15 la Planul de management
D.2.	Localizarea amenințării viitoare - descriere	În zonele de târlit

D.3.	Intensitatea amenințării viitoare	Medie
D.4.	Detalii	Această activitate a fost considerată atât presiune actuală cât și amenințare viitoare deoarece se preconizează o schimbare a localizării presiunii actuale.
B.1.	Amenințare viitoare	K01.01 Eroziune
D.1.	Localizarea amenințării viitoare - geometrie	Harta amenințărilor viitoare și intensității acestora este redată în Anexa nr. 15 la Planul de management
D.2.	Localizarea amenințării viitoare - descriere	În partea de nord-vest a ariei naturale protejate
D.3.	Intensitatea amenințării viitoare	Medie
D.4.	Detalii	Această activitate a fost considerată atât presiune actuală cât și amenințare viitoare deoarece se preconizează o schimbare a localizării presiunii actuale.
B.1.	Amenințare viitoare	K02.01 Schimbarea compoziției de specii / succesiune
D.1.	Localizarea amenințării viitoare - geometrie	Harta amenințărilor viitoare și intensității acestora este redată în Anexa nr. 15 la Planul de management
D.2.	Localizarea amenințării viitoare - descriere	În zonele cu eroziune, în zonele de târlit și în vecinătatea trupurilor compacte de arbori și arbuști.
D.3.	Intensitatea amenințării viitoare	Mare
D.4.	Detalii	Această activitate a fost considerată atât presiune actuală cât și amenințare viitoare deoarece se preconizează o schimbare a localizării presiunii actuale.
B.1.	Amenințare viitoare	M02.01 Inlocuirea și deteriorarea habitatului
D.1.	Localizarea amenințării viitoare - geometrie	Harta amenințărilor viitoare și intensității acestora este redată în Anexa nr. 15 la Planul de management
D.2.	Localizarea amenințării	În zonele cu fenomene de eroziune, în zonele de târlit, în

	viitoare - descriere	vecinătatea trupurilor compacte de arbori și arbuști
D.3.	Intensitatea amenințării viitoare	Mare
D.4.	Detalii	Această activitate a fost considerată atât presiune actuală cât și amenințare viitoare deoarece se preconizează o schimbare a localizării presiunii actuale.

5.3. Evaluarea impacturilor asupra speciilor

5.3.1 Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciilor

Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra speciei

Tabelul nr. 22

Cod	Parametru	Descriere
A.1.	Presiune actuală	A04.01.02 Pășunatul intensiv al oilor
E.1.	Specia	<i>Echium russicum</i> , cod specie 4067
E.2.	Localizarea impactului cauzat de presiunea actuală asupra speciei - geometrie	Anexa nr. 16 la Planul de management
E.3.	Localizarea impactului cauzat de presiunea actuală asupra speciei - descriere	În pășunile din partea de sud-vest, nord-vest și de nord a ariei naturale protejate
E.4.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de presiunea actuală asupra speciei	Mare
E.5.	Confidențialitate	Publice
E.6.	Detalii	Pășunatul intensiv al oilor la această dată are o intensitate mare asupra populației de <i>Echium russicum</i> , bine reprezentată în situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade. În viitor activitatea se poate extinde pe o suprafață mai mare și se poate

		schimba locația.
--	--	------------------

5.3.2. Evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra speciei

Evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra speciei

Tabelul nr. 23

Cod	Parametru	Descriere
B.1.	Amenințare viitoare	A04.01.02 Pășunatul intensiv al oilor
F.1.	Specia	<i>Echium russicum</i> , cod specie 4067, plante
F.2.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei – geometrie	Anexa nr. 16 la Planul de management
F.3.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei – descriere	Generalizat la toată suprafața sitului, dar există o reală posibilitate ca amenințările să se localizeze la zona vestică a sitului, unde se află populația de capul șarpelui.
F.4.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei	Mare
F.5.	Confidențialitate	Publice
F.6.	Detalii	Suprapășunatul contribuie semnificativ la schimbarea structurii floristice a comunităților ierboase care adăpostesc această specie. Prin tasarea solului contribuie la reducerea sau chiar pierderea de caracteristici specifice de habitat. Această activitate a fost considerată atât presiune actuală cât și amenințare viitoare deoarece se preconizează o schimbare a localizării presiunii actuale.
B.1.	Amenințare viitoare	K01.01 Eroziune
F.1.	Specia	<i>Echium russicum</i> , cod specie 4067, plante

F.2.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei – geometrie	Anexa nr. 16 la Planul de management
F.3.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei – descriere	În partea de nord a ariei naturale protejate
F.4.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei	Medie
F.5.	Confidențialitate	Publice
F.6.	Detalii	Eroziunea solului, pe suprafața unde se dezvoltă planta, contribuie și la scăderea vitalității și succesul reproductiv al indivizilor și per ansamblu a populației, care oricum este insulară. Această activitate a fost considerată atât presiune actuală cât și amenințare viitoare deoarece se preconizează o schimbare a localizării presiunii actuale.
B.1.	Amenințare viitoare	K02.01 Schimbarea compoziției de specii
F.1.	Specia	<i>Echium russicum</i> , cod specie 4067, plante
F.2.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei – geometrie	Anexa nr. 16 la Planul de management
F.3.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei – descriere	În partea de vest a ariei naturale protejate
F.4.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei	Mare
F.5.	Confidențialitate	Publice
F.6.	Detalii	Această activitate a fost considerată atât presiune actuală cât

		și amenințare viitoare deoarece se preconizează o schimbare a localizării presiunii actuale.
B.1.	Amenințare viitoare	M02.01 Înlocuirea și deteriorarea habitatului
F.1.	Specia	<i>Echium russicum</i> , cod specie 4067, plante
F.2.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei – geometrie	Anexa nr. 16 la Planul de management
F.3.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei – descriere	În zonele cu fenomene de eroziune, în zonele de târlit, în vecinătatea trupurilor compacte de arbori și arbuști
F.4.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra speciei	Mare
F.5.	Confidențialitate	Publice
F.6.	Detalii	Per ansamblu habitatul se restrânge încet, dar continuu, din cauza dezvoltării tufărișurilor, suprapășunatului și eroziunilor de pe pantele cu înclinație mare.

5.4. Evaluarea impacturilor asupra tipurilor de habitate

5.4.1. Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipurilor de habitate

Evaluarea impacturilor cauzate de presiunile actuale asupra tipurilor de habitate

Tabelul nr. 24

Cod	Parametru	Descriere
A.1.	Presiune actuală	A04.01.02 Pășunatul intensiv al oilor
G.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar
G.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*

G.3.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
G.4.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
G.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat	Mare
G.6.	Confidențialitate	Publice
G.7.	Detalii	Suprapășunatul contribuie semnificativ la schimbarea structurii floristice a comunităților ierboase care adăpostesc această specie. Prin tasarea solului contribuie la reducerea sau chiar pierderea de caracteristici specifice de habitat. Această activitate a fost considerată atât presiune actuală cât și amenințare viitoare deoarece se preconizează o schimbare a localizării presiunii actuale.
A.1.	Presiune actuală	I01 Specii invazive non-native
G.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar
G.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
G.3.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
G.4.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
G.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat	Medie
G.6.	Confidențialitate	Publice

G.7.	Detalii	Extinderea salcâmului – <i>Robinia pseudacacia</i> pe habitatele de pajiște
A.1.	Presiune actuală	I02 Specii native problematice
G.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar
G.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
G.3.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
G.4.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
G.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat	Medie
G.6.	Confidențialitate	Publice
G.7.	Detalii	În sit se manifestă un fenomen generalizat la nivelul întregii țări, în ceea ce privește folosința pajiștilor: acestea sunt exploatare neuniform și irațional. Astfel se explică faptul că, suprafață foarte mare din sit este acoperită de tufărișuri compacte (în urma abandonului manifestat cu cca. 20-30 ani în urmă), în stadiu succesional avansat spre reîmpădurire. Tufărișurile sunt formate din <i>Crataegus monogyna</i> , <i>Rosa canina</i> , <i>Prunus spinosa</i> , <i>Pyrus pyraeaster</i> , <i>Elaeagnus angustifolia</i> , considerate specii native problematice. Printre acestea se află fragmentele de pajiști, care de asemenea sunt invadate de vegetație lemnoasă arbustivă, dar, într-un procent mai mic.
A.1.	Presiune actuală	K01.01 Eroziune
G.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar

G.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
G.3.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
G.4.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
G.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat	Medie
G.6.	Confidențialitate	Publice
G.7.	Detalii	Per ansamblu, putem afirma că, habitatul se restrânge continuu din cauza eroziunilor de pe pantele cu înclinație mare, favorizate tot de suprapășunat.
A.1.	Presiune actuală	K02.01 Schimbarea compoziției de specii
G.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar
G.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
G.3.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
G.4.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
G.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat	Mare
G.6.	Confidențialitate	Publice
G.7.	Detalii	Treptat sunt eliminate speciile sensibile de stepă și silvostepă și sunt favorizate speciile ruderales, chiar și a cele alohtone invazive, dar și cele autohtone

		problematică, precum <i>Calamagrostis epigeios</i> , răspândirea speciilor spinoase, nepalatabile, dar și a celor rezistente la târlit, specifice marginilor de drumuri.
A.1.	Presiune actuală	M02.01 Înlocuirea și deteriorarea habitatului
G.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar
G.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
G.3.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
G.4.	Localizarea impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
G.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de presiunile actuale asupra tipului de habitat	Mare
G.6.	Confidențialitate	Publice
G.7.	Detalii	Per ansamblu, putem afirma că, habitatul se restrânge continuu din cauza dezvoltării tufărișurilor, suprapășunatului și eroziunilor de pe pantele cu înclinație mare.

5.4.2. Evaluarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipurilor de habitate

Evaluarea impacturilor cauzate de amenințările viitoare asupra tipurilor de habitate

Tabelul nr. 25

Cod	Parametru	Descriere
B.1.	Amenințare viitoare	A04.01.02 Pășunatul intensiv al oilor
H.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar
H.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*

H.3.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
H.4.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
H.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat	Mare
H.6.	Confidențialitate	Publice
H.7.	Detalii	Suprapășunatul contribuie semnificativ la schimbarea structurii floristice a comunităților ierboase care adăpostesc această specie. Prin tasarea solului contribuie la reducerea sau chiar pierderea de caracteristici specifice de habitat. Această activitate a fost considerată atât presiune actuală cât și amenințare viitoare deoarece se preconizează o schimbare a localizării presiunii actuale.
B.1.	Amenințare viitoare	I01 Specii invazive non-native
H.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar
H.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
H.3.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
H.4.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
H.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat	Medie
H.6.	Confidențialitate	Publice

H.7.	Detalii	Extinderea salcâmului – <i>Robinia pseudacacia</i> pe habitatele de pajiște
B.1.	Amenințare viitoare	I02 Specii native problematice
H.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar
H.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
H.3.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
H.4.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
H.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat	Medie
H.6.	Confidențialitate	Publice
H.7.	Detalii	În sit se manifestă un fenomen generalizat la nivelul întregii țări, în ceea ce privește folosința pajiștilor: acestea sunt exploatate neuniform și irațional. Astfel se explică faptul că, suprafață foarte mare din sit este acoperită de tufărișuri compacte (în urma abandonului manifestat cu cca. 20-30 ani în urmă), în stadiu succesional avansat spre reîmpădurire. Tufărișurile sunt formate din <i>Crataegus monogyna</i> , <i>Rosa canina</i> , <i>Prunus spinosa</i> , <i>Pyrus pyraster</i> , <i>Elaeagnus angustifolia</i> (considerate specii native problematice) <i>Robinia pseudacacia</i> (specie invazivă non-nativă). Printre acestea se află fragmentele de pajiști, care de asemenea sunt invadate de vegetație lemnoasă arbustivă, dar, într-un procent mai mic.
B.1.	Amenințare viitoare	K01.01 Eroziune

H.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar
H.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
H.3.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
H.4.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
H.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat	Medie
H.6.	Confidențialitate	Publice
H.7.	Detalii	Per ansamblu, putem afirma că, habitatul se restrânge continuu din cauza eroziunilor de pe pantele cu înclinație mare, favorizate tot de suprapășunat.
B.1.	Amenințare viitoare	K02.01 Schimbarea compoziției de specii
H.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar
H.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
H.3.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
H.4.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
H.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat	Mare
H.6.	Confidențialitate	Publice
H.7.	Detalii	Treptat sunt eliminate speciile sensibile de stepă și silvostepă și sunt favorizate speciile ruderales, chiar

		și a cele alohtone invazive, dar și cele autohtone problematice, precum <i>Calamagrostis epigeios</i> , răspândirea speciilor spinoase, nepalatabile, dar și a celor rezistente la târlit, specifice marginilor de drumuri.
B.1.	Amenințare viitoare	M02.01 Înlocuirea și deteriorarea habitatului
H.1.	Clasificarea tipului de habitat	Habitat de interes comunitar
H.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
H.3.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, geometrie	Anexa nr. 17 la Planul de management
H.4.	Localizarea impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat, descriere	Generalizat la toată suprafața sitului
H.5.	Intensitatea localizată a impactului cauzat de amenințările viitoare asupra tipului de habitat	Mare
H.6.	Confidențialitate	Publice
H.7.	Detalii	Per ansamblu, putem afirma că, habitatul se restrânge continuu din cauza dezvoltării tufărișurilor, suprapășunatului și eroziunilor de pe pantele cu înclinație mare.

6. EVALUAREA STĂRII DE CONSERVARE A SPECIILOR ȘI TIPURILOR DE HABITATE

6.1. Evaluarea stării de conservare a fiecărei specii de interes conservativ

Starea de conservare a unei specii reprezintă suma influențelor ce acționează asupra unei specii, și care ar putea afecta pe termen lung distribuția și abundența populației acesteia.

Starea de conservare a unei specii este considerată favorabilă dacă:

- datele de dinamică a populației pentru specia respectivă indică faptul că specia se menține pe termen lung ca element viabil al habitatelor sale naturale; și
- arealul natural al speciei nu se reduce și nici nu există premisele reducerii în viitorul predictibil; și
- specia dispune și este foarte probabil că va continua să dispună de un habitat suficient de extins pentru a-și menține populația pe termen lung;

Starea de conservare nefavorabilă este împărțită în două clase:

- „nefavorabil-inadecvat” pentru situațiile în care este necesară o schimbare a politicilor sau managementului pentru a aduce tipul de habitat sau specia în stare de conservare favorabilă, dar nu există nici un pericol de dispariție în viitorul previzibil, de exemplu 50-100 de ani;
- „nefavorabil-rău” pentru situațiile în care tipul de habitat sau specia este în pericol de a dispărea în viitorul previzibil, de exemplu 50-100 de ani.

Pentru toate situațiile în care nu există suficiente informații pentru a realiza o evaluare corespunzătoare, starea de conservare este considerată „necunoscută”.

Evaluarea stării globale de conservare a fiecărei specii s-a realizat pe baza evaluării stării de conservare a speciei din punct de vedere al:

- populației speciei;
- habitatului speciei;
- perspectivelor speciei în viitor.

6.1.1. Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al populației speciei

Tabelul A - Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei

din punct de vedere al populației

Tabelul nr. 26

Nr.	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	<i>Echium russicum</i>
A.2.	Statut de prezență temporală a speciilor	Populație permanentă (sedentară/rezidentă)
A.3.	Mărimea populației speciei în aria naturală protejată	Minimă: inventarierea a 40 exemplare florifere (generative) pe o suprafață totală de cca. 150 m/100 m Maximă: 80 exemplare, generative și vegetative, estimate/extrapolate la suprafața totală a habitatului 6210* sau a sitului
A.4.	Calitatea datelor referitoare la populația speciei din aria naturală protejată	Medie – date estimate pe baza extrapolării și/sau modelării datelor obținute prin măsurători parțiale
A.5.	Raportul dintre mărimea populației speciei în aria naturală protejată și mărimea populației naționale	0-2 %, corespunzătoare clasei „C” din formularul standard Natura 2000
A.6.	Mărimea populației speciei în aria naturală protejată comparata cu mărimea populației naționale	Nesemnificativă – mărimea populației este mică și se poate considera ca fiind nesemnificativă la nivel național
A.7.	Mărimea reevaluată a populației estimate în planul de management anterior	Nu există plan de management anterior
A.8.	Mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată	Necunoscută
A.9.	Metodologia de apreciere a mărimii populației de	Nu este cazul

	referință pentru starea favorabilă	
A.10.	Raportul dintre mărimea populației de referință pentru starea favorabilă și mărimea populației actuale	”x” – necunoscut
A.11.	Tendința actuală a mărimii populației speciei	”x” – necunoscută
A.12.	Calitatea datelor privind tendința actuală a mărimii populației speciei	Insuficientă – date insuficiente sau nesigure
A.13.	Magnitudinea tendinței actuale a mărimii populației speciei	Necunoscută
A.14.	Magnitudinea tendinței actuale a mărimii populației speciei exprimată prin calificative	Nu există suficiente informații pentru a putea aprecia magnitudinea tendinței actuale a mărimii populației speciei.
A.15.	Structura populației speciei	Nu există date privind structura populației
A.16.	Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei	”X” – necunoscută
A.17.	Tendința stării de conservare din punct de vedere al populației speciei	”x” – este necunoscută
A.18.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al populației	”XX” – nu există date suficiente pentru a putea stabili că starea de conservare din punct de vedere al populației speciei nu este în nici într-un caz favorabilă.

**Matricea 1) Matricea de evaluare a stării de conservare a speciei *Echium russicum*
din punct de vedere al populației speciei**

Tabelul nr. 27

Stare de conservare			
Favorabilă	Nefavorabilă – Inadecvată	Nefavorabilă - Rea	Necunoscută
			<i>Echium russicum</i>
Mărimea populației speciei în aria naturală protejată A.3. nu este mai mică decât mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată A.8. sau A.10. ȘI Structura populației pe vârste, mortalitatea și natalitatea nu deviază de la normal A.15., dacă există date	Orice altă combinație	Declin mare echivalent unei pierderi de 5% din populație în ultimii 5 ani A.13. sau A.14. valoarea este orientativă și corespunde unei pierderi de 1% pe an și poate diferi de la specie la specie, dacă se justifică ȘI mărimea populației speciei în aria naturală protejată A.3. este mai mică decât mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată A.8. sau A.10. SAU Mărimea populației speciei în aria naturală protejată A.3. este mai	Nu se îndeplinesc condițiile pentru a evalua starea de conservare a speciei din punct de vedere al populației; Datele existente sunt insuficiente pentru a evalua starea de conservare a speciei din punct de vedere al populației;

		<p>mică cu mai mult de 25% față de mărimea populației de referință pentru starea favorabilă în aria naturală protejată A.8. sau A.10.</p> <p>SAU</p> <p>structura pe vârste, mortalitatea și natalitatea deviază mult de la normal A.15., dacă există date</p>	
--	--	--	--

6.1.2. Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al habitatului speciei

Tabelul B - Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei

Tabelul nr. 28

Nr.	Parametru	Descriere
A.1.	Specia	<i>Echium russicum</i>
A.2.	Tipul populației speciei în aria naturală protejată	Populație permanentă (sedentară/rezidentă)
B.3.	Suprafața habitatului speciei în aria naturală protejată	Minimă: 1,5 ha Maximă: 72,16 ha
B.4.	Calitatea datelor pentru suprafața habitatului speciei	Medie – date estimate pe baza extrapolării și/sau modelării datelor obținute prin măsurători parțiale;
B.5.	Suprafața reevaluată a habitatului speciei din planul de management anterior	Nu există plan de management anterior
B.6.	Suprafața adecvată a habitatului speciei în aria	72,16 ha

	naturală protejată	
B.7.	Metodologia de apreciere a suprafeței adecvate a habitatului speciei în aria naturală protejată	Suprafața maximă și cea adecvată a habitatului speciei este considerată (apreciată) a fi suprafața tipului de habitat 6210* în cadrul ariei protejate. Această suprafață a fost inventariată și cartată în teren și au fost înregistrate date privind distribuția în teren a habitatului cu ajutorul unor instrumente GPS Garmin. Suprafața totală a poligoanelor reprezentând tipul de habitat 6210* au fost calculate cu ajutorul programului open-souce Quantum GIS.
B.8.	Raportul dintre suprafața adecvată a habitatului speciei și suprafața actuală a habitatului speciei	”<” – mai mic
B.9.	Tendința actuală a suprafeței habitatului speciei	”x” – necunoscută
B.10.	Calitatea datelor privind tendința actuală a suprafeței habitatului speciei	Insuficientă – date insuficiente sau nesigure
B.11.	Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată	Medie
B.12.	Tendința actuală a calității habitatului speciei	”x” – necunoscută
B.13.	Calitatea datelor privind tendința actuală a calității habitatului speciei	Insuficientă – date insuficiente sau nesigure
B.14.	Tendința actuală globală a habitatului speciei în funcție de tendința suprafeței și de tendința calității habitatului speciei	”x” – necunoscută
B.15.	Starea de conservare din punct de vedere al	”U1” – nefavorabilă – inadecvată

	habitatului speciei	
B.16.	Tendința stării de conservare din punct de vedere al habitatului speciei	”x” – este necunoscută
B.17.	Starea de conservare necunoscută din punct de vedere al habitatului speciei	“XU” – starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei este necunoscută dar nu este în nici într-un caz favorabilă, este nefavorabilă – inadecvată sau nefavorabilă – rea

Matricea 2) Matricea pentru evaluarea tendinței globale a habitatului speciei

Tabelul nr. 29

Tendința	Combinăția dintre Tendința actuală a suprafeței habitatului speciei B.9. și Tendința actuală a calității habitatului speciei B.12.
<i>Echium russicum</i>	
x (necunoscută)	B.9. - ”x” – necunoscută B.12. - ”x” – necunoscută

Matricea 3) Matricea de evaluare a stării de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei

Tabelul nr. 30

Favorabilă	Nefavorabilă –inadecvată	Nefavorabilă – rea	Necunoscută
	<i>Echium russicum</i>		
Suprafața habitatului speciei în aria naturală protejată B.3. este suficient de mare și tendința actuală a suprafeței	Orice altă combinație	Suprafața habitatului speciei în aria naturală protejată B.3. este în mod clar insuficientă de mare pentru a asigura supraviețuirea pe termen lung a speciei	Nu sunt îndeplinite condițiile pentru a evalua starea de conservare a speciei din punct de vedere al habitatului speciei ca favorabilă sau nefavorabilă – rea sau

<p>habitatului speciei B.9. este stabilă sau în creștere</p> <p>ȘI</p> <p>Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată B.11. este adecvată pentru supraviețuirea pe termen lung a speciei</p>		<p>SAU</p> <p>Calitatea habitatului speciei în aria naturală protejată B.11. este rea și în mod cert nu asigură supraviețuirea pe termen lung a speciei</p>	<p>nu există date suficiente sau datele existente nu sunt demne de încredere.</p>
---	--	---	---

6.1.3. Evaluarea stării de conservare a speciei din punctul de vedere al perspectivelor speciei

Tabelul C - Parametri pentru evaluarea stării de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor

Tabelul nr. 31

Nr.	Parametru	Decriere
A.1.	Specia	<i>Echium russicum</i>
A.2.	Tipul populației speciei în aria naturală protejată	Populație permanentă (sedentară/rezidentă)
C.3.	Tendința viitoare a mărimii populației	”x” – necunoscută
C.4.	Raportul dintre mărimea populației de referință pentru starea favorabilă și mărimea populației viitoare a	”x” – necunoscut

	speciei	
C.5.	Perspectivile speciei din punct de vedere al populației	”x” – necunoscute
C.6.	Tendința viitoare a suprafeței habitatului speciei	”x” – necunoscută
C.7.	Raportul dintre suprafața adecvată a habitatului speciei și suprafața habitatului speciei în viitor	”<” – mai mic
C.8.	Perspectivile speciei din punct de vedere al habitatului speciei	X – necunoscute
C.9.	Perspectivile speciei în viitor	”X” – necunoscută
C.10.	Efectul cumulativ al impacturilor asupra speciei în viitor	Mediu - impacturile, respectiv presiunile actuale și/sau amenințările viitoare, vor avea în viitor un efect cumulativ mediu, semnificativ asupra speciei, afectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a speciei;

Matricea 4) Matricea pentru evaluarea perspectivelor speciei din punct de vedere al populației speciei

Tabelul nr. 32

Valoarea actuală a parametrului	Tendință viitoare a parametrului	Raportul dintre valoarea VRSF și valoarea viitoare a parametrului	Perspective
Pentru specia <i>Echium russicum</i>			
Necunoscută	Necunoscută	Necunoscut	Necunoscute

**Matricea 5) Perspectivele speciei în viitor,
după implementarea planului de management actual**

Tabelul nr. 33

Favorabile	Nefavorabile inadecvate	–	Nefavorabile - rele	Necunoscută
				<i>Echium russicum</i>
<p>Perspectivele speciei în viitor se obțin prin agregarea de doi parametri, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - perspectivele speciei din punct de vedere al populației C.5. - perspectivele speciei din punct de vedere al habitatului speciei C.8. 				
Ambii parametri în stare favorabilă	Orice altă combinație		Unul sau amandoi parametri în stare rea	Ambii parametri evaluați ca necunscuți

**Matricea 6) Matricea evaluării stării de conservare a speciei din punct de vedere al
perspectivelor speciei în viitor, după implementarea planului de management actual**

Tabelul nr. 34

Favorabilă	Nefavorabilă inadecvată	–	Nefavorabilă – rea	Necunoscută
				<i>Echium russicum</i>
<p>Principalele impacturi, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, nu vor avea în viitor un efect semnificativ asupra speciei C.10.</p> <p>ȘI perspectivele speciei în viitor C.9. sunt favorabile, dacă s-au putut evalua) SAU</p>	Orice altă combinație		<p>Impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare vor avea în viitor un efect foarte mare asupra speciei C.10.</p> <p>SAU perspectivele speciei în viitor C.9. sunt nefavorabile - rele</p> <p>SAU</p>	<p>Nu se îndeplinesc condițiile pentru a evalua starea de conservare a speciei din punct de vedere al perspectivelor ca fiind favorabilă sau nefavorabilă-rea, sau nu există date, sau datele existente sunt insuficiente sau nu sunt demne de încredere</p>

viabilitatea pe termen lung a speciei C.13. este asigurată		viabilitatea pe termen lung a speciei C.13. nu este asigurată	
--	--	---	--

6.1.4. Evaluarea globală a speciei

Tabelul D - Parametri pentru evaluarea stării globale de conservare a speciei în cadrul ariei naturale protejate

Tabelul nr. 35

Nr.	Parametru	Decriere
A.1.	Specia	<i>Echium russicum</i>
A.2.	Tipul populației speciei în aria naturală protejată	Populație permanentă (sedentară/rezidentă)
D.3.	Starea globală de conservare a speciei	”X” – necunoscută
D.4.	Tendința stării globale de conservare a speciei	”x” – este necunoscută
D.5.	Starea globală de conservare necunoscută	”XU” - starea globală de conservare este necunoscută dar nu este în nici într-un caz favorabilă (este nefavorabilă -inadecvată sau nefavorabilă -rea)
D.6.	Informații suplimentare	-

Matricea 7 - Evaluarea stării globale de conservarea speciei

Tabelul nr. 36

Favorabilă	Nefavorabilă inadecvată	– Nefavorabilă – rea	Necunoscută
<p>Evaluarea stării globale de conservare a speciei se obține prin agregarea rezultatelor a trei parametri, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Starea de conservare din punct de vedere al populației speciei A.16. - Starea de conservare din punct de vedere al habitatului speciei B.15. - Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor C.14. 			
			<i>Echium russicum</i>
Toți cei trei parametri sunt în stare favorabilă sau unul este necunoscut și ceilalți în stare favorabilă	Orice altă combinație	Unul sau mai mulți parametri în stare rea	Doi sau mai mulți parametri evaluați ca necunscuți dar nici unul în stare rea

6.2. Evaluarea stării de conservare a fiecărui tip de habitat de interes conservativ

Starea de conservare a unui habitat natural este considerată favorabilă dacă:

- arealul natural al habitatului și aria suprafețelor ocupate de către habitat sunt stabile sau în creștere; și
- structura și funcțiile specifice habitatului necesare pentru menținerea sa pe termen lung există în prezent și există premisele ca acestea să continue să existe și în viitorul predictibil; și
- starea de conservare a speciilor sale tipice este favorabilă.

Starea de conservare nefavorabilă este împărțită în două clase:

- „nefavorabil-inadecvat” pentru situațiile în care este necesară o schimbare a politicilor sau managementului pentru a aduce tipul de habitat în stare de conservare favorabilă, dar nu există nici un pericol de dispariție în viitorul previzibil, de exemplu 50-100 de ani;
- „nefavorabil-rău” pentru situațiile în care tipul de habitat este în pericol de a dispărea în viitorul previzibil, de exemplu 50-100 de ani.

Pentru toate situațiile în care nu există suficiente informații pentru a realiza o evaluare

corespunzătoare, starea de conservare este considerată „necunoscută”.

6.2.1. Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței acoperite de către tipul de habitat

Tabelul E - Parametri pentru evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței acoperite de către tipul de habitat

Tabelul nr. 37

Nr.	Parametru	Decriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	Tip de habitat de importanță comunitară
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
E.3.	Suprafața ocupată de tipul de habitat în aria naturală protejată	72,16 ha
E.4.	Calitatea datelor pentru suprafața ocupată de tipul de habitat în aria naturală protejată	Bună - estimări statistice robuste sau inventarieri complete;
E.5.	Raportul dintre suprafața ocupată de tipul de habitat în aria naturală protejată și suprafața ocupată de acesta la nivel național	0-2 %, corespunzătoare clasei „C” din Formularul Standard Natura 2000
E.6.	Suprafața ocupată de tipul de habitat în aria naturală comparată cu suprafața totală ocupată de acesta la nivel național	Nesemnificativă - mărimea suprafeței este mică și se poate considera ca fiind nesemnificativa la nivel național
E.7.	Suprafața reevaluată ocupată de tipul de habitat estimată în planul de management anterior	Nu există plan de management anterior
E.8.	Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat în aria naturală protejată	72,16 ha
E.9.	Metodologia de apreciere a suprafeței de referință pentru starea favorabilă a	Au fost inventariate și cartate în teren toate zonele potențiale din sit pentru acest habitat.

	tipului de habitat din aria naturală protejată	Au fost înregistrate date privind distribuția în teren a habitatului cu ajutorul unor instrumente GPS Garmin, iar suprafața totală a poligoanelor reprezentând tipul de habitat au fost calculate cu ajutorul programului Quantum GIS.
E.10.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată	”≈” – aproximativ egal
E.11.	Tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	”x” – necunoscută
E.12.	Reducerea suprafeței tipului de habitat se datorează restaurării altui tip de habitat	Nu este cazul
E.13.	Explicații asupra motivului descreșterii suprafeței tipului de habitat	Nu este cazul
E.14.	Calitatea datelor privind tendința actuală a suprafeței tipului de habitat	Insuficientă – date insuficiente sau nesigure
E.15.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat	Nu este cazul
E.16.	Magnitudinea tendinței actuale a suprafeței tipului de habitat exprimată prin calificative	Nu este cazul
E.17.	Schimbări în tiparul de distribuție a suprafețelor tipului de habitat	Nu există date suficiente privind schimbările tiparului de distribuție al suprafețelor tipului de habitat în cadrul ariei naturale protejate.
E.18.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	”X” – necunoscută
E.19.	Tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	”X” – necunoscută
E.20.	Detalii asupra stării de conservare a	”XX” - nu există date pentru a putea stabili că

	tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate	starea de conservare nu este în nici într-un caz favorabilă.
--	--	--

Matricea 8 - Matricea de evaluare a stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate

Tabelul nr. 38

Favorabilă	Nefavorabilă – inadecvată	Nefavorabilă - rea	Necunoscută
			Habitatul de importanță comunitară 6210*
<p>Tendința actuală a suprafeței tipului de habitat E.11. este stabilă sau crescătoare SAU tendința actuală a suprafeței tipului de habitat E.11. este descrescătoare și reducerea suprafeței tipului de habitat se datorează restaurării altui tip de habitat E.12.</p> <p>ȘI</p> <p>Suprafața ocupată de tipul de habitat în aria naturală protejată E.3. nu este mai mică decât Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat din aria naturală protejată E.8. sau</p> <p>Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată E.10. are valoarea ”=” sau ”>”</p>	Orice altă combinație	<p>Declin mare al suprafeței habitatului, echivalent unei pierderi de 5% din suprafața habitatului în ultimii 5 ani E.15/ E.16.</p> <p>SAU</p> <p>Suprafața ocupată de tipul de habitat în aria naturală protejată E.3 este mai mică cu mai mult de 10% față de Suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat din aria naturală protejată E.8. sau Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă a tipului de habitat și suprafața actuală ocupată E.10. are valoarea ”>>”</p> <p>SAU</p>	<p>Nu sunt îndeplinite condițiile pentru evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate ca favorabilă,</p> <p>nefavorabilă - rea, deoarece nu există date suficiente sau datele existente nu sunt demne de încredere.</p>

ȘI nu există schimbări în tiparul de distribuție al suprafețelor tipului de habitat în cadrul ariei naturale protejate sau acestea sunt ne semnificative E.17.		există schimbări majore în tiparul de distribuție al suprafețelor tipului de habitat în cadrul ariei naturale protejate E.17.	
---	--	---	--

6.2.2. Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice tipului de habitat

Parametri pentru evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și funcțiilor sale specifice

Tabelul nr. 39

Nr.	Parametru	Decriere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	Tip de habitat de importanță comunitară;
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
F.1.	Structura și funcțiile tipului de habitat	Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice se află în condiții bune, fără deteriorări semnificative;
F.2.	Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	”FV” – favorabilă
F.3.	Tendența stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice	”0” – este stabilă
F.4.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii	Nu este cazul

	și al funcțiilor specifice	
--	----------------------------	--

Matricea 9 - Matricea evaluării stării de conservare a habitatului din punct de vedere al structurii și funcțiilor specifice habitatului

Tabelul nr. 40

Favorabilă	Nefavorabilă – inadecvată	Nefavorabilă –rea	Necunoscută
Habitatul de importanță comunitară 6210*			
Structura și funcțiile tipului de habitat, incluzând și speciile sale tipice se află în condiții bune, fără deteriorări semnificative; F.3.	Orice altă combinație	Mai mult de 25% din suprafața tipului de habitat în aria naturală protejată este deteriorată în ceea ce privește structura și funcțiile habitatului (incluzând și speciile sale tipice); F.3.	Nu sunt îndeplinite condițiile pentru a evalua starea de conservare a habitatului din punct de vedere al structurilor și funcțiilor specifice habitatului ca fiind favorabilă sau nefavorabilă - rea, sau nu există date, sau datele existente sunt insuficiente sau nu sunt demne de încredere

6.2.3. Evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor tipului de habitat în viitor

Tabelul G - Parametri pentru evaluarea stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare

Nr.	Parametru	Deciere
E.1.	Clasificarea tipului de habitat	Tip de habitat de importanță comunitară;
E.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
G.3.	Tendința viitoare a suprafeței tipului de habitat	”x” – necunoscută
G.4.	Raportul dintre suprafața de referință pentru starea favorabilă și suprafața tipului de habitat în viitor	”≈” – aproximativ egal
G.5.	Perspectivele tipului de habitat în viitor	X – perspective necunoscute
G.6.	Efectul cumulat al impacturilor asupra tipului de habitat în viitor	Mediu – impacturile, respectiv presiunile actuale și/sau amenințările viitoare, vor avea în viitor un efect cumulat mediu, semnificativ asupra tipului de habitat, afectând semnificativ viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat;
G.7.	Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat	Viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată
G.8.	Intensitatea presiunilor actuale asupra tipului de habitat	Mediu – se vor încadra în această categorie acele presiuni actuale care vor genera în viitor un efect cumulat mediu asupra tipului de habitat, dacă <i>efectul cumulat al impacturilor asupra tipului de habitat în viitor G.6.</i> a fost estimat ca fiind ridicat sau mediu;
G.9.	Intensitatea amenințărilor viitoare asupra tipului de habitat	Mediu – se vor încadra în această categorie acele amenințări viitoare care vor genera în viitor un efect cumulat mediu asupra tipului de habitat, dacă <i>efectul cumulat al impacturilor asupra tipului de habitat în viitor G.6.</i> a fost estimat ca fiind ridicat sau mediu;
G.10.	Starea de conservare a	”U1” – nefavorabilă – inadecvată

	tipului de habitatul din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	
G.11.	Tendința stării de conservare a tipului de habitatul din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	”-” – se înrăutățește
G.12.	Detalii asupra stării de conservare a tipului de habitatul din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare	Nu este cazul

Matricea 10 - Matricea evaluării stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor viitoare ale acestuia, în urma implementării planului de management actual

Tabelul nr. 42

Favorabilă	Nefavorabilă – inadecvată	Nefavorabilă – rea	Necunoscută
	Habitatul de importanță comunitară 6210*		
Principalele impacturi, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, nu vor avea în viitor un efect semnificativ asupra tipului de habitat; G.6. ȘI perspectivele tipului de	Orice altă combinație	Impacturile, respectiv presiunile actuale și amenințările viitoare, vor avea în viitor un efect foarte mare asupra tipului de habitat G.6; SAU perspectivele tipului de habitat în viitor G.5 sunt	Nu sunt îndeplinite condițiile pentru a evalua starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor ca fiind favorabilă sau rea, sau nu există date, sau datele existente sunt

habitat în viitor G.5. sunt bune, dacă s-au putut evalua, SAU viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat este asigurată G.7.		rele SAU viabilitatea pe termen lung a tipului de habitat nu este asigurată G.7.	insuficiente sau nu sunt demne de încredere
--	--	--	---

6.2.4. Evaluarea globală a stării de conservare a tipurilor de habitate

Evaluarea globală a stării de conservare a tipului de habitat

Tabelul nr. 43

Nr.	Parametru	Decriere
H.1.	Clasificarea tipului de habitat	Tip de habitat de importanță comunitară
H.2.	Codul unic al tipului de habitat	6210*
H.3.	Starea globală de conservare a tipului de habitat	”U1” – nefavorabilă – inadecvată
H.4.	Tendința stării globale de conservare a tipului de habitat	”-” – se înrăutățește,
H.5.	Detalii asupra stării globale de conservare a tipului de habitat necunoscute	Nu este cazul
H.6.	Descrierea stării globale de conservare a tipului de habitat în aria naturală protejată	-

Matricea 11 - Evaluarea stării globale de conservare a tipului de habitat

Tabelul nr. 44

Favorabilă	Nefavorabilă -inadecvată	Nefavorabilă - rea	Necunoscută
	Habitatul de importanță comunitară 6210*		
<p>Evaluarea stării globale de conservare a tipului de habitat se obține prin agregarea rezultatelor a trei parametri, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate E.17; - Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al structurii și al funcțiilor specifice F.4.; - Starea de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al perspectivelor sale viitoare G.10; 			
Toți cei 3 parametri de mai sus sunt în stare favorabilă sau unul dintre aceștia este necunoscut și ceilalți 2 în stare favorabilă	Orice altă combinație	Unul sau mai mulți parametri sunt în stare rea	Doi sau mai mulți parametri sunt evaluați ca necunoscuți dar nici unul în stare rea

7. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT

7.1. Scopul Planului de management

Scopul Planului de management este menținerea stării de conservare favorabilă și, după caz, îmbunătățirea stării de conservare a speciilor și habitatelor naturale, protejate în situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, prin stabilirea unor măsuri concrete de conservare ce țin cont de exigențele economice, sociale și culturale, precum și de particularitățile regionale și locale ale zonei, prioritate având însă obiectivele care au dus la constituirea ariei naturale protejate.

Temele Planului de management

Tabelul nr. 45

Nr	Cod	Tema de bază
1.	T1	Conservarea și managementul biodiversității
2.	T2	Inventarierea/ evaluarea detaliată și monitoringul biodiversității
3.	T3	Administrarea și managementul efectiv al ariei naturale protejate și asigurarea durabilității managementului
4.	T4	Comunicare, educație ecologică și conștientizarea publicului
5.	T5	Utilizarea durabilă a resurselor naturale

7.2. Obiectivele generale, măsuri generale, măsuri specifice/ activități

Obiectivele generale reprezintă țintele, ce trebuie atinse, pe termen lung, în urmărirea îndeplinirii scopului Planului de management.

Obiectivele specifice reprezintă obiectivele pe termen scurt, care contribuie la realizarea obiectivelor generale ale Planului de management.

Pentru fiecare obiectiv specific aleas anterior trebuie să se definească cel puțin o măsură specifică care va contribui la îndeplinirea obiectivului specific. Măsura specifică poate fi exprimată printr-una sau mai multe activități și/ sau printr-una sau mai multe măsuri restrictive.

7.2.1. Obiective generale

Obiectivele generale pentru situl Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, în conformitate cu temele planului de management, sunt redată în tabelul nr. 46

Obiective generale

Tabelul nr. 46

Nr.	Codul obiectivului general	Codul temei de bază	Denumirea obiectivului general
1.	OG1	T1	Asigurarea conservării speciilor și habitatelor de interes conservativ pentru care situl Natura 2000 a fost desemnat în sensul menținerii/ atingerii stării de conservare favorabile
2.	OG2	T2	Inventarierea detaliată a biodiversității
3.	OG3	T2	Monitorizarea stării de conservare a elementelor de interes conservativ
4.	OG4	T3	Administrarea ariei naturale protejate și implementarea unui management participativ
5.	OG5	T4	Îmbunătățirea managementului ariei naturale protejate prin acțiuni de comunicare, educație ecologică, conștientizare.
6.	OG6	T5	Corelarea planificării managementului resurselor naturale cu managementul ariei naturale protejate

7.2.2. Obiective specifice

Obiectivele specifice pentru aria natural protejată ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, în conformitate cu temele planului de management și obiectivele generale, enumerate anterior, sunt redată în tabelul nr. 47.

Obiective specifice

Tabelul nr. 47

Nr.	Codul obiectivului specific	Codul obiectivului general	Denumirea obiectivului specific
1	OS1	OG1	Asigurarea conservării habitatelor naturale de interes conservativ, în sensul menținerii/ atingerii stării de conservare favorabile
2	OS2	OG1	Asigurarea conservării speciilor de interes conservativ, în sensul menținerii/ atingerii stării de conservare favorabile
3	OS3	OG2	Inventarierea detaliată a habitatelor de interes conservativ
4	OS4	OG2	Inventarierea detaliată a speciilor de interes conservativ
5	OS5	OG3	Monitorizarea stării de conservare a habitatelor de interes conservativ
6	OS6	OG3	Monitorizarea stării de conservare a speciilor de interes conservativ
7	OS7	OG4	Monitorizarea respectării Regulamentului ariei naturale protejate
8	OS8	OG4	Dezvoltarea infrastructurii de recreere și vizitare în aria naturală protejată
9	OS9	OG4	Asigurarea finanțării măsurilor specifice din Planul de management
10	OS10	OG4	Dezvoltarea capacității administrative a personalului implicat în managementul ariei naturale protejate
11	OS11	OG5	Implementarea unui management participativ al ariei naturale protejate
12	OS12	OG6	Corelarea managementului terenurilor din sit cu managementul ariei naturale protejate
13	OS13	OG6	Monitorizarea activităților de recoltare a unor specii de plante și animale din flora și fauna sălbatică
14	OS14	OG6	Corelarea managementului fondului cinegetic cu managementul ariei naturale protejate

7.2.3. Activități

Măsuri specifice / Activități

Tabelul nr. 48

Nr.	Cod activitate	Cod obiectiv specific	Denumirea măsurii specifice	Descrierea măsurii specifice
1	A1	OS1	Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: cositul	<p>Practicile tradiționale au fost pe de o parte cositul, pășunatul, preponderent extensiv al oilor, moduri de folosință care împiedicau instalarea tufărișurilor și acumularea litierei.</p> <p>Cositul ar trebui aplicat doar în pajiștile abandonate cu multă litieră și arbuști cu o abundență semnificativă, mai ridicată de 5%. Cositul în pajiștile abandonate echilibrează monodominanța speciilor de graminee cu frunze late ca <i>Brachypodium pinnatum</i>, <i>Avenula pubescens</i> și <i>Bromus erectus</i> și reduce abundența speciilor invazive autohtone <i>Calamagrostis epigeios</i>. Prin eliminarea biomasei după cosire se menține cantitatea scăzută de nutrienți a solului, caracteristică acestor habitate. Cosirea trebuie efectuată manual, o singură dată pe an la sfârșitul lunii august – începutul lunii septembrie: aceasta permite înflorirea tuturor speciilor, dispersia semințelor asigurând încheierea ciclului de viață a numeroaselor specii de plante.</p>
2	A2	OS1	Menținerea habitatului	Pășunatul reprezintă amenințarea

			6210* prin activități de management activ: pășunatul extensiv controlat	principală a habitatului în sit, așadar controlarea ei este deosebit de importantă. Pășunatul extensiv controlat ca metodă de management poate fi mai potrivită decât cositul. Pășunatul crează numeroase microhabitate și elimină selectiv vegetația, creând un mozaic de microhabitate, divers în specii. Se recomandă un ușor pășunat cu vite în locul pășunatului intensiv practicat cu oi; practicarea pășunatului liber sau pășunatului prin rotație. De asemenea, trebuie evitat pășunatul pe soluri umede, deoarece solul este mai dispus la tasare, iar în anul următor, dezvoltarea buruienilor pe pășune devine mai accentuată, Frink, 2010.
3	A3	OS1	Eliminarea tufărișurilor din habitatul 6210* și favorizarea/ reconstrucția ecologică a covorului ierbaceu	Unde acoperirea arbuștilor și speciilor lemnoase ajunge la 20%, este necesară defrișarea acestora. Tăierea se efectuează o singură dată la sfârșitul verii sau toamna, deoarece rădăcina și tulpina rănită îngheață iarna. Procesul se efectuează cu ajutorul motofierăstraielor și foarfecelor electrice de grădină. Nu este necesară, pe o suprafață deja curățată, repetarea lucrărilor în anul următor, dacă se întreține habitatul prin cosire sau pășunat.
4	A4	OS1	Monitorizarea și eliminarea speciilor invazive care reduc semnificativ suprafața habitatului 6210*	Activitatea constă în menținerea suprafeței de pajiște prin eliminarea speciilor autohtone invazive și a celor alohtone invazive.

5	A5	OS1	Încetinirea/ stoparea extinderii procesului de eroziune	<p>Se recomandă:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientarea rândurilor de pomi pe curbele de nivel și executarea arăturilor pe această direcție; - în plantații tinere, în zonele umede și acolo unde există soluri mai fertile, se vor intercala între rândurile de pomi culturi de plante bune și foarte bune protectoare; - realizarea de benzi înierbate pe versanții cu pante uniforme, la distanțe diferite, în funcție de pantă; - înierbarea întregii suprafețe, cu realizarea lucrărilor solului doar în jurul pomilor; - realizarea canalelor de coastă pentru evacuarea apelor, de la pante de peste 10 %,
6	A6	OS2	Cosirea regulată a pajiștilor cu populații de <i>Echium russicum</i>	<p>Aceste activități se suprapun cu cele de conservare a habitatului 6210* în care planta vegetează. Astfel propunem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Folosința pajiștilor prin cosit. Se recomandă cosirea regulată a pajiștilor în care sunt prezenți indivizii speciei, în locul pășunatului. Recomandăm cositul manual al vegetației până la o înălțime de 8-10 cm. Deoarece planta înflorește în mai-iunie, acele suprafețe, unde există populații compacte ale speciei, pot fi cosite prin rotație din doi în doi ani, păstrându-se fâșii necosite în fiecare an, astfel asigurând anteza și fructificația indivizilor în fiecare an.

7	A7	OS3	Realizarea/ actualizarea inventarelor pentru habitatul 6210*	Inventarierea detaliată a compoziției pajiștilor și întocmirea amenajamentelor pastorale.
8	A8	OS4	Realizarea/ actualizarea inventarelor pentru specia <i>Echium russicum</i>	Având în vedere faptul că specia este bianuală, efectuarea de noi inventarieri în teren pentru identificarea de noi populații sau subpopulații în cadrul sitului. Realizarea unui studiu populațional detaliat asupra populației/ populațiilor de capul șarpelui, care să cuprindă parametri precum mărimea exactă a populației, structura pe vârste, rata de reproducere și altele.
9	A9	OS5	Realizarea monitorizării pentru habitatul 6210*	Se vor urmări periodic parametrii care indică starea de conservare a habitatului.
10	A10	OS6	Realizarea monitorizării stării de conservare a speciei <i>Echium russicum</i>	Este o activitate strâns legată de monitorizarea stării habitatului 6210* în care indivizii speciei vegetează. Este recomandată monitorizarea din doi în doi sau din patru în patru ani a efectivelor. Prin amplasarea unor suprafețe de monitorizare permanente, se pot obține informații periodice despre fluctuațiile numerice al populației sau tendințelor acesteia și se poate urmări starea de conservare a populației.
11.1	A11	OS6	Continuarea identificării / monitorizării speciei <i>Crambe tataria</i>	Se vor face studii în teren în vederea semnalării prezenței în sit a speciei <i>Crambe tataria</i> și se vor realiza hărțile de distribuție a speciei, în cazul în care se confirmă prezența acesteia.
12	A12	OS7	Avizarea activităților ce	Avizarea activităților ce se desfășoară pe

			se desfășoară pe raza ariei naturale protejate	raza ariei naturale protejate se face conform Regulamentului ariei naturale protejate.
13	A13	OS7	Supravegherea ariei naturale protejate	Sesizarea autorităților cu atribuții de control în cazul în care se încalcă Regulamentului ariei naturale protejate.
14	A14	OS8	Realizarea unor trasee tematice de promovare a valorilor naturale din aria naturală protejată	Activitatea presupune identificarea și proiectarea unor trasee tematice de promovare a valorilor naturale din aria naturală protejată. Factorii interesați ar trebui să fie în principal organizațiile care promovează ecoturismul și proprietarii/ administratorii/ gestionarii terenurilor din aria protejată.
15	A15	OS8	Realizarea unor trasee de recreere în aria naturală protejată și marcarea limitelor ariei naturale protejate	Activitatea presupune identificarea și proiectarea unor trasee de recreere în aria naturală protejată și marcarea limitelor ariei naturale protejate. Traseele de recreere vor trece prin punctele de belvedere și vor fi amenajate cu locuri de popas. Factorii interesați ar trebui să fie în principal organizațiile care promovează ecoturismul și proprietarii/ administratorii/ gestionarii terenurilor din aria protejată.
16	A16	OS9	Identificarea surselor de finanțare și elaborarea cererilor de finanțare	Activitatea presupune identificarea surselor de finanțare și elaborarea unor cereri de finanțare a măsurilor propuse în Planul de management.
17	A17	OS9	Încheierea de parteneriate cu entități private care doresc să implementeze anumite	Responsabilul cu administrarea ariei naturale protejate poate încheia parteneriate cu entități private, conformitate cu prevederile legale în vigoare, în

			măsuri specifice din Planul de management	vederea implementării unor măsuri specifice din Planul de management.
18	A18	OS10	Evaluarea nevoilor de formare a personalului implicat în managementul ariei naturale protejate	Scopul evaluării este de a identifica nivelul de competențe actual și/sau nivelul de competențe perceput al persoanelor implicate în managementul ariei protejate, într-o anumită perioadă, în legătură cu principalele domenii ale activității lor profesionale.
19	A19	OS10	Desfășurarea cursurilor de instruire a personalului implicat în managementul ariei naturale protejate	Scopul cursurilor de instruire este de a asigura atingerea nivelului de competență dorit pentru persoanele implicate în managementul ariei protejate.
20	A20	OS11	Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați de implementarea Planului de management	Activitatea este necesară în vederea identificării tuturor actorilor relevanți care interacționează cu aria protejată sau cu custodele acesteia și care pot influența direct sau indirect managementul acesteia.
21	A21	OS11	Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați care reprezintă/ pot reprezenta o amenințare asupra valorilor ariei naturale protejate	Activitatea este necesară în vederea identificării tuturor actorilor relevanți care interacționează negativ cu aria protejată sau cu custodele acesteia și care pot influența direct sau indirect managementul acesteia.
22	A22	OS11	Elaborarea Planului de Implicare a factorilor interesați	Planul de implicare a factorilor interesați stabilește pentru fiecare dintre aceștia sfera de responsabilitate, zona de interes din aria protejată, acțiunile, perioada de desfășurare a acțiunilor și resursele necesare pentru desfășurarea acțiunilor

				necesare pentru implementarea Planul de management al ariei naturale protejate.
23	A23	OS12	Monitorizarea modului de folosință a terenurilor agricole din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate	Elaborarea unei broșuri cu bunele practici în fermă, ce recomandă cele mai utile soluții, practici, măsuri și metode, care sunt posibil de aplicat de către fiecare fermier și producător agricol, pentru a proteja, atât resursele de mediu, cât și beneficiile pe care le-ar obține dacă acestea ar fi respectate întocmai.
24	A24	OS12	Monitorizarea activităților de creștere a ovinelor, caprinelor și bovinelor pe pășunile din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate	Elaborarea și distribuirea de broșuri cu recomandări pentru crescătorii de animale care folosesc pajiștile din sit.
25	A25	OS12	Încurajarea plantării speciilor de plante melifere autohtone, inclusiv încurajarea plantării speciei <i>Crambe tataria</i> , specie de interes comunitar.	Plantarea de specii de plante melifere autohtone, cum ar fi teiul, ulmul, paltinul, jugastrul, arțarul tăăresc, jaleșul, inclusiv încurajarea plantării speciei <i>Crambe tataria</i> , specie de interes comunitar.
26	A26	OS13	A25 Realizarea unei baze de date cu cantitățile de specii de plante și animale	Realizarea unei baze de date de inventariere a entităților juridice ce desfășoară activități economice de recoltare/ capturare a unor specii de plante

			recoltate/ capturate din flora și fauna sălbatică	și animale din flora și fauna sălbatică
27	A27	OS14	Monitorizarea pagubelor realizate de speciile de interes cinegetic	Păstrarea efectivelor optime de vânat pe raza fondului cinegetic care se suprapune cu aria naturală protejată cu scopul de a reduce pagubele pe terenurile agricole.

7.2.4. Măsuri restrictive

Măsuri specifice / Măsuri restrictive

Tabelul nr. 49

Nr	Cod măsură restrictivă	Cod obiectiv specific	Denumirea măsurii specifice / măsurii restrictive	Descrierea măsurii specifice / măsurii restrictive
1	MR1	OS1	Pășunatul cu oi și capre, pe pante mari, pe timp ploios, sau când solul este umed în urma ploilor abundente, este interzis	Această măsură are rolul de a preveni apariția fenomenului de eroziune a solului.
2	MR2	OS2	Pășunatul cu oi în pajiștile cu populații de <i>Echium russicum</i> este interzis	Această măsură are rolul de a preveni apariția fenomenului de tasare a solului, tasare care afectează negativ perpetuarea speciei <i>Echium russicum</i> .

8. PLANUL DE ACTIVITĂȚI ȘI ESTIMAREA RESURSELOR

8.1. Planul de activități

În planul de activități se detaliază aspecte legate de activitățile din capitolul 4, asociindu-se pentru fiecare activitate, următoarele informații:

- a. Responsabil - persoana responsabilă cu urmărirea/coordonarea activității;
- b. Prioritatea - prioritatea de efectuare a activității relativ la celelalte activități din cadrul unui obiectiv general. Se va putea utiliza una din următoarele valori: mare, medie, mica;
- c. Partener - se va furniza numele partenerului extern, cum ar fi: nume agent economic, organizație non-guvernamentală, asociație și altele asemenea.

Notă:

La această dată nu au fost identificați partenerii pentru implementarea activităților.

Responsabilul pentru implementarea activităților, la această dată, este Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate.

Planificarea în timp a activităților este redată în tabelul nr. 50

4.1.2.	A13 Supravegherea ariei naturale protejate	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
4.2.	OS8 Dezvoltarea infrastructurii de recreere și vizitare în aria naturală protejată																						
4.2.1.	A14 Realizarea unor trasee tematice de promovare a valorilor naturale din aria naturală protejată			x																			
4.2.2.	A15 Realizarea unor trasee de recreere în aria naturală protejată și marcarea limitelor ariei naturale protejate																						
4.3.	OS9 Asigurarea finanțării măsurilor specifice din Planul de management																						
4.3.1.	A16 Identificarea surselor de finanțare și elaborarea cererilor de finanțare																						
4.3.2.	A17 Încheierea de parteneriate cu entități private care doresc să																						

6.1.2.	A24 Monitorizarea activităților de creștere a ovinelor, caprinelor și bovinelor pe pășunile din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
6.1.3.	A25 Încurajarea plantării speciilor de plante melifere autohtone, inclusiv încurajarea plantării speciei <i>Crambe tataria</i> , specie de interes comunitar.		x			x				x				x				x					
6.2.	OS13 Monitorizarea activităților de recoltare a unor specii de plante și animale din flora și fauna sălbatică																						
6.2.1.	A26 Realizarea unei baze de date cu cantitățile de specii de plante și				x				x					x								x	

animale recoltate/ capturate din flora și fauna sălbatică																																					
OS14 Corelarea managementului fondului cinegetic cu managementul ariei naturale protejate																																					
A27 Monitorizarea pagubelor realizate de speciile de interes cinegetic	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		

8.2. Estimarea resurselor

Estimarea resurselor este redată în tabelul nr. 51

Codurile subprogramelor sunt următoarele:

Sp – Subprogram, conform Ghidului de elaborare a Planurilor de management ale ariilor naturale protejate, aprobat prin Ordinul viceprim – ministrului, ministrului mediului nr. 304 din 02.04.2018, Subcapitolul 12.26.

Sp11 – Inventariere și cartare

Sp12 – Monitorizarea stării de conservare

Sp13 – Pază, implementare reglementări și măsuri specifice de protecție

Sp21 – Infrastructură de vizitare

Sp22 – Servicii, facilități de vizitare și promovarea turismului

Sp23 – Managementul vizitatorilor

Sp32 – Conștientizare și comunicare

Sp33 – Educație ecologică

Sp42 – Personal conducere, coordonare, administrare

Sp43 – Documente strategice și de planificare

Sp44 – Instruire personal

Estimarea resurselor necesare

Tabelul nr. 51

Cod	Activitate	Resurse umane	Resurse materiale			Resurse financiare estimate		Alocare subprogram
		Total zile/om	Denumire	UM	Cantitate	Total lei	Sursa fonduri	
1.	OG1 Asigurarea conservării speciilor și habitatelor de interes conservativ pentru care situl Natura 2000 a fost desemnat în sensul menținerii/ atingerii stării de conservare favorabile							
1.1.	Asigurarea conservării habitatelor naturale de interes conservativ, în sensul menținerii/ atingerii stării de conservare favorabile							
1.1.1.	A1 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: cositul	100	Muncă prestată	Buc	2	10000	POIM LIFE	Sp13
1.1.2.	A2 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: pășunatul extensiv controlat	75	Muncă prestată	Buc	2	7500	POIM LIFE	Sp13
1.1.3.	A3 Eliminarea tufărișurilor din habitatul 6210* și favorizarea/reconstrucția ecologică a covorului ierbaceu	150	Muncă prestată	Buc	2	15000	POIM LIFE	Sp13

1.1.4.	A4 Monitorizarea și eliminarea speciilor invazive care reduc semnificativ suprafața habitatului 6210*	150	Muncă prestată	Buc	2	15000	POIM LIFE	Sp13
1.1.5.	A5 Încetinirea/ stoparea extinderii procesului de eroziune	150	Muncă prestată	Buc	2	15000	POIM LIFE	Sp13
Total măsură generală 1.1.						62500		
1.2.	OS2 Asigurarea conservării speciilor de interes conservativ, în sensul menținerii/ atingerii stării de conservare favorabile							
1.2.1.	A6 Cosirea regulată a pajiștilor cu populații de <i>Echium ruscicum</i>	150	Muncă prestată	Buc	2	15000	POIM LIFE	Sp13
Total măsură generală 1.2.						15000		
Total obiectiv general 1.						77500		
2.	OG2 Inventarierea detaliată a biodiversității							
2.1.	OS3 Inventarierea detaliată a habitatelor de interes conservativ							
2.1.1.	A7 Realizarea/ actualizarea inventarelor pentru habitatul 6210*	120	Muncă prestată	Buc	2	12000	POIM LIFE	Sp11
Total măsură generală 2.1.						12000		
2.2.	OS4 Inventarierea detaliată a speciilor de interes conservativ							
2.2.1.	A8 Realizarea/ actualizarea inventarelor pentru specia <i>Echium</i>	120	Muncă prestată	Buc	2	12000	POIM LIFE	Sp11

	<i>russicum</i>							
Total măsură generală 2.2.						12000		
Total obiectiv general 2.						24000		
3.	OG3 Monitorizarea stării de conservare a elementelor de interes conservativ							
3.1.	OS5 Monitorizarea stării de conservare a habitatelor de interes conservativ							
3.1.1.	A9 Realizarea monitorizării pentru habitatul 6210*	120	Muncă prestată	Buc	2	12000	POIM LIFE	Sp12
Total măsură generală 3.1.						12000		
3.2.	OS6 Monitorizarea stării de conservare a speciilor de interes conservativ							
3.2.1.	A10 Realizarea monitorizării stării de conservare a speciei <i>Echium russicum</i>	120	Muncă prestată	Buc	2	12000	POIM LIFE	Sp12
3.2.2.	A11 Continuarea identificării / monitorizării speciei <i>Crambe tataria</i>	120	Muncă prestată	Buc	2	12000	POIM LIFE	Sp12
Total măsură generală 3.2.						24000		
Total obiectiv general 3.						36000		
4.	OG4 Administrarea ariei naturale protejate și implementarea unui management participativ							
4.1.	OS7 Monitorizarea respectării Regulamentului ariei naturale protejate							
4.1.1.	A12 Avizarea activităților ce se desfășoară pe raza ariei naturale	100	Muncă prestată	Buc	2	10000	-	Sp13

	protejate							
4.1.2.	A13 Supravegherea ariei naturale protejate	300	Muncă prestată Combustibil	Buc Litru	2 6000	30000 39000	-	Sp13
Total măsură generală 4.1.						79000		
4.2.	OS8 Dezvoltarea infrastructurii de recreere și vizitare în aria naturală protejată							
4.2.1.	A14 Realizarea unor trasee tematice de promovare a valorilor naturale din aria naturală protejată	300	Muncă prestată Panouri	Buc Buc	2 15	30000 7500	POIM LIFE	Sp22, Sp21
4.2.2.	A15 Realizarea unor trasee de recreere în aria naturală protejată și marcarea limitelor ariei naturale protejate	300	Muncă prestată Unelte	Buc	2	30000	POIM LIFE	Sp22, Sp21
Total măsură generală 4.2.								
4.3.	OS9 Asigurarea finanțării măsurilor specifice din Planul de management							
4.3.1.	A16 Identificarea surselor de finanțare și elaborarea cererilor de finanțare	300	Muncă prestată	Buc	2	30000	-	Sp42
4.3.2.	A17 Încheierea de parteneriate cu entități private care doresc să	260	Muncă prestată	Buc	2	26000	-	Sp42

	implementeze anumite măsuri specifice din Planul de management							
Total măsură generală 4.3.								
4.4.	OS10 Dezvoltarea capacității administrative a personalului implicat în managementul ariei naturale protejate							
4.4.1.	A18 Evaluarea nevoilor de formare a personalului implicat în managementul ariei naturale protejate	40	Muncă prestată	Buc	2	4000	-	Sp44
4.4.2.	A19 Desfășurarea cursurilor de instruire a personalului implicat în managementul ariei naturale protejate	60	Muncă prestată	Buc	2	6000	POIM LIFE	Sp44
Total măsură generală 4.4.						10000		
Total obiectiv general 4.						212500		
5.	OG5 Îmbunătățirea managementului ariei naturale protejate prin acțiuni de comunicare, educație ecologică, conștientizare							
5.1.	OS11 Implementarea unui management participativ al ariei naturale protejate							
5.1.1.	A20 Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați de implementarea Planului de management	30	Muncă prestată	Buc	2	3000	-	Sp42

5.1.2.	A21 Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați care reprezintă/ pot reprezenta o amenințare asupra valorilor ariei naturale protejate	170	Muncă prestată	Buc	2	17000	-	Sp42
5.1.3.	A22 Elaborarea Planului de Implicare a factorilor interesați	40	Muncă prestată	Buc	2	4000	-	Sp43
Total măsură generală 5.1.						24000		
Total obiectiv general 5.						24000		
6.	OG6 Corelarea planificării managementului resurselor naturale cu managementul ariei naturale protejate							
6.1.	OS12 Corelarea managementului terenurilor din sit cu managementul ariei naturale protejate							
6.1.1.	A23 Monitorizarea modului de folosință a terenurilor agricole din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate	210	Muncă Prestată	Buc	2	30000	POIM LIFE	Sp32
			Comustibil	Litru	4200	27300		
6.1.2.	A24 Monitorizarea activităților de creștere a ovinelor, caprinelor și bovinelor pe pășunile din aria naturală protejată și întocmirea unor	300	Muncă prestată	Buc	2	30000	POIM LIFE	Sp32
			Combustibil	Litru	6000	39000		

	broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate							
6.1.3.	A25 Încurajarea plantării speciilor de plante melifere autohtone, inclusiv încurajarea plantării speciei <i>Crambe tataria</i> , specie de interes comunitar.	225	Muncă prestată	Buc	2	22500	POIM LIFE	Sp32
Total măsură generală 6.1.						148800		
6.2.	OS13 Monitorizarea activităților de recoltare a unor specii de plante și animale din flora și fauna sălbatică							
6.2.1.	A26 Realizarea unei baze de date cu cantitățile de specii de plante și animale recoltate/ capturate din flora și fauna sălbatică	150	Muncă prestată Combustibil	Buc Buc	2 3000	15000 19500	-	Sp42
Total măsură generală 6.2.						34500		
6.3.	OS 14 Corelarea managementului fondului cinegetic cu managementul ariei naturale protejate							
6.3.1.	A27 Monitorizarea pagubelor realizate de speciile de interes cinegetic	300	Muncă prestată Combustibil	Buc Buc	2 6000	30000 39000	POIM LIFE	Sp13
Total măsură generală 6.3.						69000		
Total obiectiv general 6.						252300		

Total general					626300		
---------------	--	--	--	--	--------	--	--

9. PLANUL DE MONITORIZARE A ACTIVITĂȚILOR

9.1. Raportări periodice

Se vor realiza raportări periodice ce au loc la un anumit moment de timp stabilit, exprimat în formatul An și Trimestru, relativ la momentul începerii derulării Planului de management, după aprobarea acestuia.

Raportarea periodică a Planului de management

Tabelul nr. 52

Nr.	Denumire	Moment raportare		Activități incluse în raportare
		An	Trimestru	
1	Raportare anul 1	1	4	<p>A1 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: cositul</p> <p>A2 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: pășunatul extensiv controlat</p> <p>A3 Eliminarea tufărișurilor din habitatul 6210* și favorizarea/ reconstrucția ecologică a covorului ierbaceu</p> <p>A4 Monitorizarea și eliminarea speciilor invazive care reduc semnificativ suprafața habitatului 6210*</p> <p>A5 Încetinirea/ stoparea extinderii procesului de eroziune</p> <p>A6 Cosirea regulată a pajiștilor cu populații de <i>Echium russicum</i></p> <p>A12 Avizarea activităților ce se desfășoară pe raza ariei naturale protejate</p> <p>A13 Supravegherea ariei naturale protejate</p> <p>A14 Realizarea unor trasee tematice de promovare a valorilor naturale din aria naturală protejată</p>

Nr.	Denumire	Moment raportare		Activități incluse în raportare
		An	Trimestru	
				<p>A15 Realizarea unor trasee de recreere în aria naturală protejată și marcarea limitelor ariei naturale protejate</p> <p>A16 Identificarea surselor de finanțare și elaborarea cererilor de finanțare</p> <p>A17 Încheierea de parteneriate cu entități private care doresc să implementeze anumite măsuri specifice din Planul de management</p> <p>A18 Evaluarea nevoilor de formare a personalului implicat în managementul ariei naturale protejate</p> <p>A20 Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați de implementarea Planului de management</p> <p>A21 Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați care reprezintă/ pot reprezenta o amenințare asupra valorilor ariei naturale protejate</p> <p>A24 Monitorizarea activităților de creștere a ovinelor, caprinelor și bovinelor pe pășunile din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate</p> <p>A25 Încurajarea plantării speciilor de plante melifere autohtone, inclusiv încurajarea plantării speciei <i>Crambe tataria</i>, specie de interes comunitar.</p> <p>A26 Realizarea unei baze de date cu cantitățile de specii de plante și animale recoltate/ capturate din flora și fauna sălbatică</p>

Nr.	Denumire	Moment raportare		Activități incluse în raportare
		An	Trimestru	
				A27 Monitorizarea pagubelor realizate de speciile de interes cinegetic
2	Raportare anul 2	2	4	<p>A1 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: cositul</p> <p>A2 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: pășunatul extensiv controlat</p> <p>A3 Eliminarea tufărișurilor din habitatul 6210* și favorizarea/ reconstrucția ecologică a covorului ierbaceu</p> <p>A4 Monitorizarea și eliminarea speciilor invazive care reduc semnificativ suprafața habitatului 6210*</p> <p>A5 Încetinirea/ stoparea extinderii procesului de eroziune</p> <p>A6 Cosirea regulată a pajiștilor cu populații de <i>Echium russicum</i></p> <p>A7 Realizarea/ actualizarea inventarelor pentru habitatul 6210*</p> <p>A8 Realizarea/ actualizarea inventarelor pentru specia <i>Echium russicum</i></p> <p>A9 Realizarea monitorizării pentru habitatul 6210*</p> <p>A10 Realizarea monitorizării stării de conservare a speciei <i>Echium russicum</i></p> <p>A11 Continuarea identificării / monitorizării speciei <i>Crambe tataria</i></p> <p>A12 Avizarea activităților ce se desfășoară pe raza ariei naturale protejate</p> <p>A13 Supravegherea ariei naturale protejate</p> <p>A14 Realizarea unor trasee tematice de promovare</p>

Nr.	Denumire	Moment raportare		Activități incluse în raportare
		An	Trimestru	
				<p>a valorilor naturale din aria naturală protejată</p> <p>A15 Realizarea unor trasee de recreere în aria naturală protejată și marcarea limitelor ariei naturale protejate</p> <p>A16 Identificarea surselor de finanțare și elaborarea cererilor de finanțare</p> <p>A17 Încheierea de parteneriate cu entități private care doresc să implementeze anumite măsuri specifice din Planul de management</p> <p>A19 Desfășurarea cursurilor de instruire a personalului implicat în managementul ariei naturale protejate</p> <p>A20 Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați de implementarea Planului de management</p> <p>A21 Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați care reprezintă/ pot reprezenta o amenințare asupra valorilor ariei naturale protejate</p> <p>A22 Elaborarea Planului de Implicare a factorilor interesați</p> <p>A23 Monitorizarea modului de folosință a terenurilor agricole din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate</p> <p>A24 Monitorizarea activităților de creștere a ovinelor, caprinelor și bovinelor pe pășunile din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu</p>

Nr.	Denumire	Moment raportare		Activități incluse în raportare
		An	Trimestru	
				<p>recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate</p> <p>A25 Încurajarea plantării speciilor de plante melifere autohtone, inclusiv încurajarea plantării speciei Crambe tataria, specie de interes comunitar.</p> <p>A26 Realizarea unei baze de date cu cantitățile de specii de plante și animale recoltate/ capturate din flora și fauna sălbatică</p> <p>A27 Monitorizarea pagubelor realizate de speciile de interes cinegetic</p>
3	Raportare anul 3	3	4	<p>A1 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: cositul</p> <p>A2 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: pășunatul extensiv controlat</p> <p>A3 Eliminarea tufărișurilor din habitatul 6210* și favorizarea/ reconstrucția ecologică a covorului ierbaceu</p> <p>A4 Monitorizarea și eliminarea speciilor invazive care reduc semnificativ suprafața habitatului 6210*</p> <p>A5 Încetinirea/ stoparea extinderii procesului de eroziune</p> <p>A6 Cosirea regulată a pajiștilor cu populații de <i>Echium russicum</i></p> <p>A12 Avizarea activităților ce se desfășoară pe raza ariei naturale protejate</p> <p>A13 Supravegherea ariei naturale protejate</p> <p>A14 Realizarea unor trasee tematice de promovare</p>

Nr.	Denumire	Moment raportare		Activități incluse în raportare
		An	Trimestru	
				<p>a valorilor naturale din aria naturală protejată</p> <p>A15 Realizarea unor trasee de recreere în aria naturală protejată și marcarea limitelor ariei naturale protejate</p> <p>A17 Încheierea de parteneriate cu entități private care doresc să implementeze anumite măsuri specifice din Planul de management</p> <p>A20 Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați de implementarea Planului de management</p> <p>A21 Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați care reprezintă/ pot reprezenta o amenințare asupra valorilor ariei naturale protejate</p> <p>A23 Monitorizarea modului de folosință a terenurilor agricole din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate</p> <p>A24 Monitorizarea activităților de creștere a ovinelor, caprinelor și bovinelor pe pășunile din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate</p> <p>A25 Încurajarea plantării speciilor de plante melifere autohtone, inclusiv încurajarea plantării speciei Crambe tataria, specie de interes comunitar.</p> <p>A26 Realizarea unei baze de date cu cantitățile de</p>

Nr.	Denumire	Moment raportare		Activități incluse în raportare
		An	Trimestru	
				specii de plante și animale recoltate/ capturate din flora și fauna sălbatică A27 Monitorizarea pagubelor realizate de speciile de interes cinegetic
4	Raportare anul 4	4	4	A1 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: cositul A2 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: pășunatul extensiv controlat A3 Eliminarea tufărișurilor din habitatul 6210* și favorizarea/ reconstrucția ecologică a covorului ierbaceu A4 Monitorizarea și eliminarea speciilor invazive care reduc semnificativ suprafața habitatului 6210* A5 Încetinirea/ stoparea extinderii procesului de eroziune A6 Cosirea regulată a pajiștilor cu populații de <i>Echium russicum</i> A7 Realizarea/ actualizarea inventarelor pentru habitatul 6210* A8 Realizarea/ actualizarea inventarelor pentru specia <i>Echium russicum</i> A9 Realizarea monitorizării pentru habitatul 6210* A10 Realizarea monitorizării stării de conservare a speciei <i>Echium russicum</i> A12 Avizarea activităților ce se desfășoară pe raza ariei naturale protejate A13 Supravegherea ariei naturale protejate A14 Realizarea unor trasee tematice de promovare

Nr.	Denumire	Moment raportare		Activități incluse în raportare
		An	Trimestru	
				<p>a valorilor naturale din aria naturală protejată</p> <p>A15 Realizarea unor trasee de recreere în aria naturală protejată și marcarea limitelor ariei naturale protejate</p> <p>A17 Încheierea de parteneriate cu entități private care doresc să implementeze anumite măsuri specifice din Planul de management</p> <p>A21 Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați care reprezintă/ pot reprezenta o amenințare asupra valorilor ariei naturale protejate</p> <p>A24 Monitorizarea activităților de creștere a ovinelor, caprinelor și bovinelor pe pășunile din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate</p> <p>A25 Încurajarea plantării speciilor de plante melifere autohtone, inclusiv încurajarea plantării speciei Crambe tataria, specie de interes comunitar.</p> <p>A26 Realizarea unei baze de date cu cantitățile de specii de plante și animale recoltate/ capturate din flora și fauna sălbatică</p> <p>A27 Monitorizarea pagubelor realizate de speciile de interes cinegetic</p>
5	Raportare anul 5	5	4	<p>A1 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: cositul</p> <p>A2 Menținerea habitatului 6210* prin activități de management activ: pășunatul extensiv controlat</p>

Nr.	Denumire	Moment raportare		Activități incluse în raportare
		An	Trimestru	
				<p>A3 Eliminarea tufărișurilor din habitatul 6210* și favorizarea/ reconstrucția ecologică a covorului ierbaceu</p> <p>A4 Monitorizarea și eliminarea speciilor invazive care reduc semnificativ suprafața habitatului 6210*</p> <p>A5 Încetinirea/ stoparea extinderii procesului de eroziune</p> <p>A6 Cosirea regulată a pajiștilor cu populații de <i>Echium russicum</i></p> <p>A12 Avizarea activităților ce se desfășoară pe raza ariei naturale protejate</p> <p>A13 Supravegherea ariei naturale protejate</p> <p>A14 Realizarea unor trasee tematice de promovare a valorilor naturale din aria naturală protejată</p> <p>A15 Realizarea unor trasee de recreere în aria naturală protejată și marcarea limitelor ariei naturale protejate</p> <p>A21 Elaborarea/ actualizarea listei factorilor interesați care reprezintă/ pot reprezenta o amenințare asupra valorilor ariei naturale protejate</p> <p>A24 Monitorizarea activităților de creștere a ovinelor, caprinelor și bovinelor pe pășunile din aria naturală protejată și întocmirea unor broșuri cu recomandări din partea responsabilului cu administrarea ariei naturale protejate</p> <p>A24 Încurajarea plantării speciilor de plante melifere autohtone, inclusiv încurajarea plantării speciei <i>Crambe tataria</i>, specie de interes</p>

Nr.	Denumire	Moment raportare		Activități incluse în raportare
		An	Trimestru	
				<p>comunitar.</p> <p>A26 Realizarea unei baze de date cu cantitățile de specii de plante și animale recoltate/ capturate din flora și fauna sălbatică</p> <p>A27 Monitorizarea pagubelor realizate de speciile de interes cinegetic</p>

9.2. Urmărirea activităților planificate

În această secțiune de urmărire a activităților planificate se vor completa datele referitoare la resursele consumate, procentul de îndeplinire precum și rezultatele obținute în urma acestor activități. Toate aceste informații se vor completa într-un tabel centralizator, după modelul dat în tabelul nr. 53.

Centralizarea resurselor consumate, procent de îndeplinire și rezultate

Tabelul nr. 53

Nr.	Activitate	Resurse	Resurse	Resurse financiare		Procent îndeplinire	Rezultate	Observații
		Umane	Materiale	estimate				
		Cheltuieli	Cheltuieli	Total (moneda)	Sursa fonduri			
1.	Obiectiv general							
1.1.	Măsură general/ Obiectiv specific							
1.1.1.	Activitatea 1.1.1.							
1.1.2.	Activitatea 1.1.2.							
...	...							
1.1.n	Activitatea 1.1.n							
Total măsură general 1.1.			n/ a		n/ a			
1.2.	Măsură general/Obiectiv specific							
1.2.1.	Activitatea 1.2.1.							
1.2.2.	Activitatea 1.2.2.							
...	...							

1.2.n	Activitatea 1.2.n							
Total măsură general 1.2.			n/ a		n/ a			
Total obiectiv general 1.			n/ a		n/ a			
2.	Obiectiv general							
2.1.	Măsură general/ Obiectiv specific							
2.1.1.	Activitatea 2.1.1.							
...	...							
TOTAL			n/ a		n/ a			

9.3. Indicarea activității realizate

Se vor indica prin marcare cu un simbol, de exemplu „x”, trimestrele activităților începute, în derulare sau încheiate relativ la momentul în care se face acest lucru. Această indicare va da o informație despre trimestrele în care s-a realizat respectiva activitate, din totalul celor pe care se

întinde activitatea, de exemplu, primele trei trimestre din cele patru pe care se întinde activitatea. Toate aceste informații se vor completa într-un tabel centralizator, după modelul din tabelul nr. 54..

Indicare și marcarea activități planificate

Tabelul nr. 54

Activitate																				
	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4
Activitatea 1.1.1.	x																			
Activitatea 1.1.2.		x																		
.			x																	
...																				
Activitatea 1.1.n		x																		

10. BIBLIOGRAFIE ȘI REFERINȚE

- Buza, M., Stroia, M., 1985, Blaj, Editura Sport-Turism, București
- Ciocârlan, V., 2009, Flora ilustrată a României. Pteridophyta et Spermatophyta, Ed. Ceres, București
- Cristea V., Gafta D., Pedrotti F., 2004, Fitosociologie, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- Doniță, N., Popescu, A., Paucă-Comănescu, M., Mihăilescu, S., Biriș, I-A., 2005, Habitatele din România, Ed. Tehnică Silvică, București
- Frink J.P., 2010, Pajiștile de pe Valea Arieșului între Lupșa și Turda: structură, ecologie, folosință durabilă, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- Gafta, D., Mountford, O. (Coord.), 2008, Manual de interpretare a habitatelor Natura 2000 din România, Ed. Risoprint, Cluj-Napoca
- Jávorka, S., Csapody, V., 1991, Iconographia Florae Partis Austro-Orientalis Europae Centralis, Akadémiai Kiadó, Budapest
- Săvulescu, T. (Red.), 1952-1976 - Flora Republicii Populare Române/Flora Republicii Socialiste România, I-XIII, Editura Academiei R.P.R./R.S.R., București
- Sârbu, I., Ștefan, N., Oprea, A., 2013, Plante vasculare din România. Determinator ilustrat de teren. Victor B Victor, București
- Sima F.N., Popa, R., 2014, Managementul extensiv al pajiștilor. Suport de curs pentru facilitatorii comunitari, elaborat în cadrul proiectului Dezvoltare Rurală și Terenurile cu Valoare Naturală Ridicată din România, fără editură
- Directiva Consiliului 92/43/CEE, din 21 mai 1992, privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică
- OM 2387/2011, pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România, Monitorul Oficial, 846: 2-100
- Formularul Standard Natura 2000 pentru ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade
- Websitul oficial al Asociației Biounivers: <http://www.natura-2000.ro>
- Websitul Terra Alapítvány: <http://terra.hu/haznov/html/>
- Websitul Primăriei Comunei Valea Lungă, județul Alba: <http://www.valealunga-ab.ro/>

REGULAMENTUL

ARIEI NATURALE PROTEJATE ROSCI0428 PAJIȘTILE DE LA MĂNĂRADE

CAPITOLUL I

ÎNFIINȚAREA, SCOPUL, LIMITELE ȘI MANAGEMENTUL

ART.1. Scopul prezentului Regulament îl constituie stabilirea reglementărilor necesare în vederea conservării habitatelor naturale și speciilor de interes conservativ din aria naturală protejată ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade.

ART. 2. Aria naturală protejată Natura 2000 ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, cu o suprafață de 298,1 ha, a fost declarată prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 46/2016 și intră în categoria siturilor de importanță comunitară. Situl nu se suprapune cu alte arii naturale protejate.

ART. 3. Aria naturală protejată ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade face parte din patrimoniul natural național și european, managementul acesteia având scopul de a menține/ îmbunătăți starea de conservare a habitatelor naturale și speciilor de interes conservativ, contribuind astfel la coerența rețelei Natura 2000.

ART. 4. Limitele ariei naturale protejate ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade sunt cele puse la dispoziție de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului pe pagina oficială de internet, în format shapefile: <http://www.mmediu.ro>.

ART.5. Autoritatea responsabilă de managementul ariei naturale protejate este Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate, cu sediul în București, sector 6, Aleea Lacul Morii, nr. 151.

ART.6. Activitățile legate de managementul ariei naturale protejate se pot realiza în parteneriat / colaborare cu entități de profil publice sau private și specialiști în domeniu. Implicarea factorilor interesați în managementul ariei naturale protejate se asigură prin colaborări/parteneriate, dezbateri și întâlniri publice.

ART.7. Finanțarea măsurilor specifice din Planul de management se poate asigura din fonduri provenite din: bugetul de stat sau al autorităților administrației publice locale, tarife pentru eliberarea avizelor, programe de finanțare locale, naționale sau internaționale, subvenții, donații, sponsorizări.

CAPITOLUL II

REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚILOR

Silvicultură

ART. 8. Activitățile de exploatare a masei lemnoase vor respecta prevederile legale în vigoare;

ART. 9. Pentru împădurirea terenurilor cu fenomene de alunecări de teren se vor folosi exclusiv specii de arbori și arbuști indigene;

ART. 10 Activitățile de împădurire se vor aviza în prealabil de responsabilul cu managementul ariei naturale protejate;

ART. 11 Este interzisă împădurirea suprafețelor cu habitate naturale de pajiște de interes comunitar.

Vânătoare

ART. 12. Vânătoarea este permisă pe suprafața ariei naturale protejate cu respectarea tuturor actelor normative în vigoare;

ART. 13 Întreținerea lucrărilor existente pe fondul cinegetic se poate face fără avizul responsabilului cu managementul ariei naturale protejate;

Pășunat

ART. 14. Pășunatul pe teritoriul ariei naturale protejate ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade se va practica cu respectarea posibilităților de suport a pășunilor, fără a se depăși capacitatea de regenerare a acestora și respectarea calendarelor sezoniere convenite cu comunitățile locale, pornind de la elementele de reglementare din cadrul Planului de management; Incărcarea maximă pe unitatea de suprafață va fi de 0,8 UVM/ha, intervențiile de eliminare a supraproducției de masă verde urmând a se realiza prin cosire târzie, după 15 septembrie, a fiecărui an, coroborate fiind cu acțiunile de curățare a pajiștilor.

ART. 15. Recoltarea de masă vegetală verde sau în stare uscată se va face exclusiv prin metode manuale sau cel mult cu mijloace mecanice individuale, fiind interzisă utilizarea mijloacelor mecanizate autopurtate. Incendierea miriștilor, sau arderea oricăror resturi vegetale sau de orice

altă natură este interzisă cu strictețe în perimetrul ariei naturale protejate ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade.

Utilizarea resurselor biologice

ART. 16. Recoltarea de resurse biologice în vederea comercializării acestora se va face numai în cazul speciilor cu largă răspândire, pe baza autorizației de mediu eliberată de autoritatea competentă de mediu și avizul responsabilului cu managementul ariei naturale protejate;

Construcții

ART. 17. Regimul construcțiilor este stabilit prin planurile de urbanism general ale unităților administrativ teritoriale care au suprafețe în sit. Pe teritoriul ariei naturale protejate ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade realizarea de construcții temporare sau permanente se face cu respectarea prevederilor legale în vigoare;

ART. 18. Actualizarea documentațiilor de amenajare a teritoriului și urbanism, pentru comunele cu suprafețe incluse total sau parțial în perimetrul sitului ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, se face de către autoritățile administrațiilor publice responsabile, prin integrarea în aceste documentații a prevederilor referitoare la situl menționat;

ART. 19. Este interzisă devierea cursurilor de apă prin diverse lucrări de construcții;

ART. 20. Documentațiile de amenajare a teritoriului și urbanism, modificate și/sau actualizate de către autoritățile administrațiilor publice locale, vor include în piesele grafice - desenate și limitele ariei naturale protejate ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade;

ART. 21. Construirea de noi drumuri, pe raza ariei naturale protejate, se face în condițiile legii, evitând realizarea acestora în zonele ocupate cu suprafețe ale habitatului de pajiște de interes comunitar sau suprafețe ocupate cu specii de plante de interes conservativ.

Cercetare științifică

ART. 22. Cercetarea științifică în aria naturală protejată ROSCI0313 Confluența Mureș, ce are ca scop cunoașterea și conservarea biodiversității, este permisă cu avizul responsabilului cu managementul ariei naturale protejate;

ART. 23. Introducerea de specii alohtone în aria naturală protejată ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade este interzisă;

ART. 24. Dacă în urma unor cercetări științifice se constată apariția unor specii invazive noi, care periclitează integritatea ecosistemelor, responsabilul cu managementul ariei naturale protejate va fi informat cât mai repede posibil pentru a lua măsuri de eliminare a acestora.

Activitatea turistică

ART. 25. Întreținerea marcajelor turistice, deschiderea de noi trasee și amplasarea panourilor indicatoare și informative se face numai cu avizul responsabilului cu managementul ariei naturale protejate;

ART. 26. Utilizarea focului pentru gătit, cu mijloace adecvate, este permisă în condițiile în care utilizatorul se asigură că nu sunt afectate habitatele naturale și focul nu se va răspândi;

ART. 27. Camparea este permisă doar în locurile special amenajate din aria naturală protejată;

ART. 28. Este interzisă abandonarea deșeurilor de orice fel pe teritoriul ariei naturale protejate; turiștii au obligația de a evacua deșeurile pe care le generează pe timpul vizitării;

ART. 29. Pe raza arie naturale protejate se interzice incendierea vegetației;

ART. 30. Circulația bicicletelor în scop de agrement pe alte drumuri din ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade, decât cele amenajate în acest scop este interzisă. Circulația autovehiculelor, motocicletelor, motoretelor și a altor vehicule cu motor cu combustibili fosili este permisă numai pe drumurile existente;

ART. 31. Circulația autovehiculelor, motocicletelor, motoretelor și a altor vehicule cu motor cu combustibili fosili este interzisă prin locurile umede, chiar dacă acestea se află pe drumurile existente.

ART. 32. Este strict interzisă distrugerea sau degradarea panourilor informative și a indicatoarelor, precum și a plăcilor, stâlpilor sau a semnelor de marcaj de pe traseele turistice. De asemenea este interzisă intrarea în incinta oricărui stabiliment atribuit conservării biodiversității, loc îngrădit, piețe de monitoring, semnalizat prin panou informativ.

CAPITOLUL III

PROCEDURA DE AVIZARE A ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE ÎN PERIMETRUL ARIEI NATURALE PROTEJATE

ART. 33. Avizul responsabilului cu managementul ariei naturale protejate este obligatoriu pentru toate planurile, programele, proiectele și activitățile ce se implementează pe raza arie naturale protejate ROSCI0428 Pajiștile de la Mănărade;

ART. 34. Procedura de avizare a planurilor – programelor - proiectelor și activităților:

Solicitările pentru eliberarea de avize pentru planurile – programele - proiectele și activitățile, cu posibil impact semnificativ asupra mediului, vor fi înaintate către custode, respectând termenele prevăzute în actele normative care reglementează procedurile legale aplicabile.

Termenul de emitere a avizului va respecta prevederile legale în vigoare.

Documentația întocmită de titularul planului – programului – proiectului - activității în vederea obținerii avizului, trebuie să respecte cerințele legale în vigoare.

Anterior emiterii avizului, responsabilul cu managementul ariei naturale protejate poate solicita, în situația în care documentația este incompletă, informații suplimentare, referințe și recomandări.

Avizul negativ emis va fi însoțit de o motivare. În cazul avizului favorabil se pot preciza condițiile în care acesta este valabil.

CAPITOLUL IV

SANCTIUNI

ART. 35. Nerespectarea prevederilor Regulamentului se sancționează conform actelor normative în vigoare.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII FINALE

ART. 36. Planurile – programele - proiectele și activitățile cu posibil impact semnificativ asupra mediului, localizate parțial sau total în sit, care se supun reglementării de către autoritățile de mediu, se supun avizării de către responsabilul cu managementul ariei naturale protejate, la solicitarea autorității competente de protecție a mediului.

ART. 37. Orice persoană fizică sau juridică din zonă are obligația de a furniza informațiile și

datele solicitate de autoritățile responsabile de managementul ariei naturale protejate.

ART. 38. Persoanele fizice sau juridice, care desfășoară activități – proiecte - planuri pe suprafața sitului, au obligația de a se legitima la solicitarea responsabilului cu managementul ariei naturale protejate, în situația în care sunt constatate încălcări ale prevederilor prezentului Regulament.

ART. 39. Pentru asigurarea managementului eficient al sitului, orice persoană fizică sau juridică are obligația de a permite și facilita controlul activităților, ai căror titulari sunt, de a permite prelevarea de probe și de a se legitima la solicitarea responsabilului cu managementul ariei naturale protejate.

ART. 40. În cazul producerii de inundații, incendii, calamități, epizootii, focare de infecții și altele asemenea, instituțiile abilitate intervin conform prevederilor legale, iar responsabilului cu managementul ariei naturale protejate va participa activ, în măsura posibilităților, la acțiunile de alertare și mobilizare în vederea prevenirii și eliminării efectelor unor asemenea evenimente.

ART. 41. Prezentul Regulament poate fi modificat la propunerea responsabilului cu managementul ariei naturale protejate și aprobat de către autoritatea competentă pentru protecția mediului.

ART. 42. Aplicarea prezentului Regulament se va realiza după avizarea acestuia de către autoritatea centrală pentru protecția mediului.

ART. 43. Verificarea respectării prezentului Regulament se face de responsabilul cu managementul ariei naturale protejate precum și de către autoritățile locale, regionale și centrale cu competențe în domeniu, potrivit legislației în vigoare. Personalul responsabil cu managementul ariei naturale protejate verifică respectarea Regulamentului și își dovedește identitatea cu legitimații emise conform legii.

ART. 44. Responsabilului cu managementul ariei naturale protejate are obligația de a sesiza instituțiile abilitate despre orice încălcare a prezentului Regulament, a cărei soluționare nu ține de competența sa.

